

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

***SITUAȚIA
SOCIAL-ECONOMICĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
în ianuarie-martie 2008***

Chișinău, 2008

CUPRINS

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-martie 2008	5
I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-martie 2008	5
1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-martie 2008	7
II. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR	
2.1. Industrie	8
2.2. Agricultură	12
2.3. Investiții în capital fix	13
2.4. Transporturi	16
2.5. Comunicații	17
2.6. Turism	18
2.7. Comerț cu amănuntul și servicii cu plată prestate populației	20
2.8. Comerț exterior	22
III. PREȚURI	36
IV. FINANȚE	
4.1. Executarea bugetului public național	37
4.2. Credite, depuneri bănești și rulajul de casă	39
4.3. Asigurări	40
4.4. Piața hârtiilor de valoare	40
V. SITUAȚIA SOCIALĂ	
5.1. Nivelul de trai al populației	41
5.2. Situația demografică	47
5.3. Ocrotirea sănătății	48
5.4. Infrapecțiuni	50
VI. INFORMAȚIE SUCCINTĂ CU PRIVIRE LA SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A UTA GĂGĂUZIA	52
PRECIZĂRI METODOLOGICE	54

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-martie 2008¹

Rezultatele activității economiei naționale în ianuarie-martie 2008 se prezintă astfel:

- **Întreprinderile industriale** de toate formele de proprietate au fabricat **producție** în valoare de 6694,8 milioane lei în prețuri curente. Indicele volumului producției industriale față de ianuarie-martie 2007 a constituit (în prețuri comparabile) 107,7%. Situația din sectorul industrial al economiei este generată preponderent de activitățile întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora în ianuarie-martie 2008 le-au revenit 78,9% din volumul total de producție obținut la întreprinderile cu activitate industrială principală. Aceste întreprinderi au realizat un volum de producție cu 8,0% mai mare față de ianuarie-martie 2007, ceea ce a determinat majorarea volumului total de producție cu 6,3%.

Creșteri ale volumului producției industriale față de ianuarie-martie 2007 s-au înregistrat la următoarele activități: fabricarea vinului; fabricarea băuturilor alcoolice distilate; aprovizionarea cu aburi și apă caldă; producția și distribuția energiei electrice; producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne; fabricarea produselor lactate; fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete; fabricarea de cacao, ciocolată și a produselor zaharoase de cofetărie; producția de mobilier; fabricarea încălțăminte; producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice; industria metalurgică; fabricarea cimentului, varului și ipsosului etc.

În același timp, a avut loc diminuarea volumului producției industriale comparativ cu ianuarie-martie 2007 la următoarele activități: fabricarea uleiurilor și a grăsimilor; fabricarea sticlei și articolelor din sticlă; fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; fabricarea produselor de tutun; fabricarea de articole din cauciuc și din material plastic; fabricarea produselor de morărit; fabricarea de pompe, compresoare și sisteme hidraulice etc.

- **Producția agricolă** obținută în toate categoriile de gospodării în ianuarie-martie 2008, conform estimărilor preliminare, a însumat 1007,1 milioane lei, constituind 75,9% față de perioada corespunzătoare din anul precedent. Micșorarea producției agricole a fost determinată de descreșterea producției animaliere cu 25,4%.

- **Investițiile în capital fix** din contul tuturor surselor de finanțare realizate în economia națională în perioada de raport au fost însușite în valoare de 1880,8 milioane lei, din care 969,4 milioane lei au constituit lucrările de construcții-montaj sau respectiv cu 30,1% și 13,9% mai mult în raport cu ianuarie-martie 2007. Darea în folosință a caselor de locuit s-a diminuat cu 26,3%.

- **Parcursul mărfurilor** realizat de întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian în ianuarie-martie 2008 a crescut cu 16,4% față de aceeași perioadă din anul 2007, iar volumul mărfurilor transportate – cu 21,2%.

- **Parcursul pasagerilor transportați** cu transportul public în perioada de raport a crescut cu 9,3% față de ianuarie-martie 2007, iar numărul pasagerilor transportați – cu 5,0%.

- **Vînzările de mărfuri cu amănuntul** prin unitățile comerciale în ianuarie-martie 2008 au totalizat 4331,5 milioane lei, înregistrînd în termeni reali o creștere de 15,6% comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2007.

¹ Indicatorii economico-sociali sînt prezentați fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender

- **Serviciile cu plată prestate populației** prin unitățile oficial înregistrate în perioada de raport au însumat 2749,0 milioane lei, rezultând în condiții comparabile de prețuri o creștere de 4,7% față de ianuarie-martie 2007.

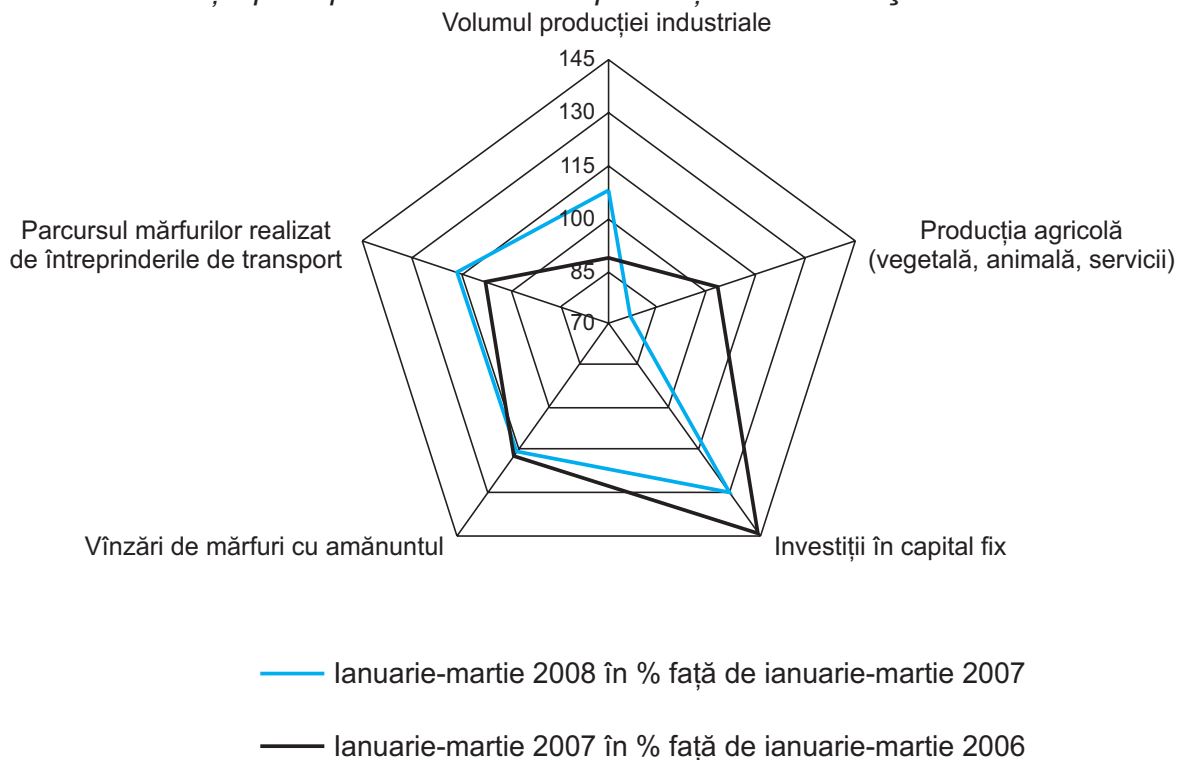
- **Exporturile** de mărfuri realizate în ianuarie-martie 2008 s-au cifrat la 346,9 milioane dolari SUA, nivel mai superior decât cel înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2007 cu 26,4%. **Importurile** de mărfuri au evoluat la 1045,8 milioane dolari SUA, volum superior celui înregistrat în ianuarie-martie 2007 cu 37,8%. **Balanța comercială** s-a soldat cu un deficit de 698,9 milioane dolari SUA sau cu 214,2 milioane dolari SUA (cu 44,2%) mai mare față de cel marcat în perioada similară din anul 2007.

- **Salariul mediu lunar** al unui salariat din economia națională în ianuarie-martie 2008 a constituit 2286,1 lei sau cu 28,2% mai mult față de perioada respectivă din anul 2007. În sfera bugetară salariul mediu a constituit 1797,6 lei, iar în sectorul real al economiei – 2549,7 lei.

- **Numărul șomerilor oficial înregistrați**, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 aprilie 2008 a fost de 22,1 mii persoane. Numărul șomerilor, definit conform definiției Biroului Internațional al Muncii, în anul 2007 a fost de 66,7 mii persoane.

- În luna martie 2008 față de februarie 2008 **rata inflației** a constituit 1,1 la sută, iar față de decembrie 2007 – 4,1 la sută (în luna martie 2007 față de februarie 2007 rata inflației a constituit 0,6 la sută, iar față de decembrie 2006 – 2,0 la sută).

Evoluția principalilor indicatori ai producției mărfurilor și serviciilor

1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-martie 2008*

	Valoarea în prețuri curente	În % față de ianuarie- martie 2007	Martie 2008 în % față de martie 2007	Martie 2008 în % față de februarie 2008	Ianuarie- martie 2007 în % față de ianuarie- martie 2006
Volumul producției industriale, mil. lei¹	6694,8	107,7	104,7	106,5	88,5
Producția agricolă, mil. lei	1007,1	75,9	x	x	103,1
Investiții în capital fix din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	1880,8	130,1	x	x	143,9
inclusiv lucrări de construcții-montaj	969,4	113,9	x	x	161,5
Darea în folosință a caselor de locuit (suprafața totală) din contul tuturor surselor de finanțare, mii m²	84,7	73,7	x	x	114,9
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport – total, mil. tone-km	1189,8	116,4	125,7	128,3	107,8
din care:					
feroviar	814,7	114,5	126,4	123,9	103,3
auto	374,8	120,9	124,5	138,2	120,0
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport – total, mii tone	4174,3	121,2	133,1	121,2	124,2
din care:					
feroviar	3010,5	108,9	117,0	117,8	118,4
auto	1150,6	175,2	196,3	128,4	151,0
Vânzări de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale, mil. lei	4331,5	115,6	114,0	112,4	116,8
Stocuri de mărfuri la unitățile de comerț (la 1 aprilie 2008), mil. lei	4115,8	x	120,2	104,6	x
Servicii cu plată prestate populației prin unitățile oficial înregistrate, mil. lei	2749,0	104,7	100,8	97,2	107,4
Export, mil. dolari SUA	346,9	126,4	122,2	108,6	109,3
Import, mil. dolari SUA	1045,8	137,8	142,5	111,5	141,2
Deficitul balanței comerciale, mil. dolari SUA	698,9	144,2	155,0	113,0	169,2
Salariul mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	2286,1	128,2	127,0	105,8	122,6
Salariul real al unui salariat, %	x	111,8	110,1	104,6	109,4
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 1 aprilie 2008), mii persoane	22,1	88,5	88,5	97,1	91,8
Indicele prețurilor de consum	x	114,7	115,4	101,1	112,1
mărfuri alimentare	x	119,6	122,1	101,7	107,0
mărfuri nealimentare	x	110,5	110,2	100,7	115,0
servicii	x	115,2	115,5	101,1	117,6

* Date preliminare

¹ Indicatorul include volumul producției, calculat pe întreprinderile individuale

II. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR

2.1. Industrie

În ianuarie-martie 2008 întreprinderile industriale de toate formele de proprietate au fabricat producție în valoare de 6694,8 mil. lei în prețuri curente. Indicele volumului producției industriale în raport cu ianuarie-martie 2007 a constituit (în prețuri comparabile) 107,7%.

Pe parcursul perioadei de analiză volumul producției industriale a evoluat în felul următor:

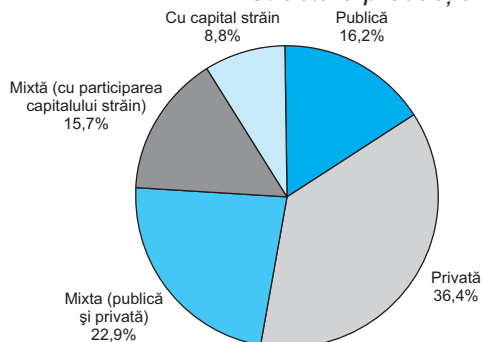
	2007		2008	
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de perioada corespunzătoare a anului 2006	în prețuri curente, mil. lei	în % față de perioada corespunzătoare a anului 2007
ianuarie	1558,5	89,8	1970,4	104,4
ianuarie-februarie	3321,5	86,1	4290,3	109,6
ianuarie-martie	5291,9	88,5	6694,8	107,7

Volumul și indicii producției industriale în întreprinderile cu genul principal de activitate industrială¹ după forme de proprietate se prezintă în tabelul de mai jos:

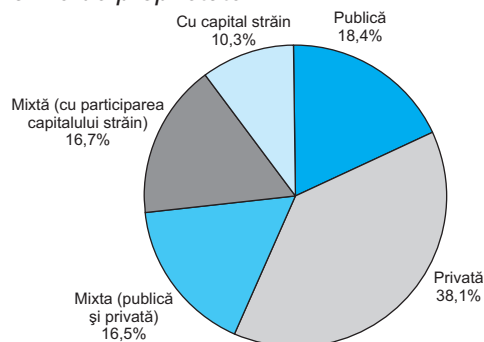
	ianuarie-martie 2007		ianuarie-martie 2008	
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie-martie 2006	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie-martie 2007
Total	4028,6	88,5	5125,0	107,7
Proprietate publică	650,4	75,5	943,6	103,8
Proprietate privată	1467,2	89,0	1954,6	103,6
Proprietate mixtă, fără participare străină	923,9	101,4	843,0	106,3
Proprietate străină	354,4	94,6	528,9	120,3
Proprietatea întreprinderilor mixte cu participarea capitalului străin	632,7	83,8	854,9	113,6

În ianuarie-martie 2008 întreprinderilor cu capital privat le-au revenit 38,1% din volumul total de producție, cu capital public – 18,4%, întreprinderilor mixte cu participarea capitalului străin – 16,7%, cu capital mixt (public și privat autohton) – 16,5%, celor cu capital străin – 10,3%.

Structura producției industriale pe forme de proprietate

Ianuarie-martie 2007

Ianuarie-martie 2008

Producția industrială în întreprinderile cu genul principal de activitate industrială după tipuri de activități se prezintă în tabelul ce urmează:

	Volumul producției în ianuarie-martie 2008 (în prețuri curente), mil. lei	Ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007	Ponderea în volumul total de producție în ianuarie-martie 2008 (în prețuri comparabile), %	Gradul de influență a creșterii (descreșterii) producției asupra indicelui general de producție, %
Industrie – total	5125,0	107,7	100,0	+7,7
Industrie extractivă	88,6	108,3	1,5	+0,1
Industrie prelucrătoare	3891,6	108,0	78,9	+6,3
din care:				
Industria alimentară și a băuturilor	1889,5	116,8	32,6	+5,0
producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	187,8	115,1	3,1	+0,4
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	64,1	86,4	1,3	-0,2

¹ Acestea cuprind întreprinderile industriale cu numărul personalului industrial de 20 și mai multe persoane, cuprinse în cercetare statistică lunară

	Volumul producției în ianuarie-martie 2008 (în prețuri curente), mil. lei	Ianuarie- martie 2008 în % față de ianuarie- martie 2007	Ponderea în volumul total de producție în ianuarie-martie 2008 (în prețuri comparabile), %	Gradul de influență a creșterii (descreșterii) producției asupra indicielui general de producție, %
fabricarea produselor lactate	232,9	109,8	3,8	+0,4
fabricarea produselor de morărit	14,9	73,8	0,2	-0,1
fabricarea nutrețurilor gata pentru animale	6,8	82,0	0,1	-0,0
fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete	205,7	109,9	3,6	+0,3
fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie	101,4	110,1	1,8	+0,2
fabricarea băuturilor alcoolice distilate	148,5	192,2	3,3	+1,7
fabricarea vinului	421,8	182,7	7,4	+3,6
fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare	53,8	98,1	0,9	-0,0
Fabricarea produselor de tutun	64,4	78,0	1,3	-0,4
Fabricarea de covoare și preșuri	135,5	104,1	2,3	+0,1
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	173,9	94,0	11,0	-0,8
Fabricarea articolelor de voiaj și de marochinărie	16,4	102,7	0,9	+0,0
Fabricarea încălțăminte	58,6	122,7	3,5	+0,7
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn	5,9	121,9	0,2	+0,0
Fabricarea hîrtiei și cartonului	117,4	97,9	2,2	-0,1
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative	45,2	109,3	1,0	+0,1
Industria chimică	64,3	97,8	0,9	-0,0
Producția de articole din cauciuc și din material plastic	110,7	83,7	2,0	-0,4
Fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă	190,3	76,2	3,0	-1,0
Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	83,2	98,8	1,5	-0,0
Fabricarea de mașini și echipamente	98,5	104,9	1,6	+0,1
Producția de mobilier	76,6	111,3	1,4	+0,2
Energie electrică și termică	1144,8	106,8	19,6	+1,3

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora în ianuarie-martie 2008 le-au revenit 78,9% din volumul total de producție (în prețuri comparabile) obținut la întreprinderile cu activități industriale principale cuprinse în cercetare statistică lunară. Aceste întreprinderi au realizat un volum de producție cu 8,0% mai mare față de ianuarie-martie 2007.

Industriei alimentare și a băuturilor îi revin 32,6 la sută din volumul producției industriale în ansamblu și 41,3 la sută din volumul producției industriei prelucrătoare. Întreprinderile din această ramură au obținut în perioada de raport producție cu 16,8% mai mult decât în ianuarie-martie 2007, determinând astfel majorarea volumului total de producție cu 5,0%.

Întreprinderile de producere a vinului, deținând o pondere de 7,4% în structura producției industriale în ansamblu (în ianuarie-martie 2007 – 4,4%) au obținut producție de 1,8 ori mai mult decât în ianuarie-martie 2007, ceea ce a determinat majorarea volumului total de producție cu 3,6%.

Majorarea producției la întreprinderile cu activitățile: fabricarea băuturilor alcoolice distilate – de 1,9 ori, fabricarea cimentului, varului și ipsosului – cu 39,6%, aprovizionarea cu aburi și apă caldă – cu 10,2%, fabricarea încălțăminte – cu 22,7%, producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 15,1%, fabricarea produselor lactate – cu 9,8%, fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie – cu 10,1% a contribuit la creșterea volumului total de producție, respectiv, cu 1,7%, cu 1,4%, cu 0,8%, cu 0,7%, cu 0,4%, cu 0,4% și cu 0,2%.

Totodată, diminuarea volumului de producție la întreprinderile cu următoarele activități principale: fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 21,1%, fabricarea sticlei și articolelor din sticlă – cu 23,8%, fabricarea de articole de îmbrăcăminte – cu 6,0%, fabricarea produselor de tutun – cu 22,0%, fabricarea articolelor din cauciuc și din material plastic – cu 16,3%, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 13,6%, fabricarea hîrtiei și cartonului – cu 2,1% a cauzat reducerea volumului total de producție, respectiv, cu 1,2%, cu 1,0%, cu 0,8%, cu 0,4%, cu 0,4%, cu 0,2% și cu 0,1%.

Producția principalelor produse industriale în întreprinderile cu genul principal de activitate industrială se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Martie 2008		Ianuarie-martie 2008	
		cantitatea	în % față de martie 2007	cantitatea	în % față de ianuarie-martie 2007
Industria extractivă					
pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții	mii m ³	21,6	111,9	54,5	101,1
alte pietre pentru cioplit sau pentru construcții	- " -	17,0	95,5	32,0	94,7
ghips și anhidrit	mii tone	80,0	106,7	190,0	103,1
piatră de var	- " -	6,3	45,0	8,1	27,5
nisip	mii m ³	57,0	202,1	118,3	176,8
pietriș, prundiș, bolovani și silex	- " -	118,3	121,7	255,3	111,7
Industria alimentară și a băuturilor					
carne, inclusiv subproduse de categoria I	tone	131,5	58,8	425,2	51,8
carne de pasăre	- " -	7,0	70,0	23,0	82,1
mezeluri	- " -	1195,7	108,5	3692,8	127,7
conserve din carne	- " -	109,5	95,4	276,1	134,9
sucuri de legume și fructe	- " -	1502,3	51,6	2543,5	50,4
conserve de legume	- " -	124,2	63,5	280,2	87,0
fructe prelucrate și conservate	- " -	305,8	369,3	469,9	136,4
margarine	- " -	173,0	45,4	510,2	72,9
lapte și frișcă cu conținut de grăsimi <6%	- " -	5221,3	162,9	13871,4	177,7
unt	- " -	259,5	157,2	672,3	163,7
cașcaval și brânză grase	- " -	117,3	130,2	278,9	132,8
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smântână și alte produse fermentate	- " -	2062,3	109,8	6153,6	108,4
înghețată	- " -	586,0	94,9	1036,8	101,9
făină	- " -	3631,2	85,1	8980,5	77,8
crupe	- " -	6,0	19,6	45,8	37,1
nutrețuri gata pentru hrana animalelor	- " -	648,5	66,1	2037,1	77,8
pâine proaspătă	- " -	9067,4	114,6	25713,7	116,3
produse de cofetărie făinoase	- " -	1604,5	89,8	4478,2	99,9
produse de cofetărie zaharoase	- " -	1194,5	93,7	3258,5	103,0
paste făinoase	- " -	276,5	52,2	934,9	51,3
divin	mii dal	63,1	234,6	211,7	215,1
rachiuri și lichioruri	- " -	65,1	72,8	185,0	78,8
vin spumant	- " -	32,3	137,4	87,9	175,8
vinuri naturale de struguri	- " -	1123,7	123,7	2504,3	165,4
vinuri de Porto, Madeira, Sheary, Tokay și altele	- " -	108,4	214,7	240,2	133,4
must din struguri	- " -	213,0	496,5	463,7	de 10,1 ori
ape minerale și gazoase	- " -	897,8	111,1	2276,8	108,3
băuturi nealcoolice	- " -	602,6	108,5	1283,2	103,1
Fabricarea produselor de tutun					
țigări și țigarete	mil. buc	277,0	72,9	716,0	80,6
tutun fermentat	tone	434,8	63,9	1351,2	80,4
Fabricarea produselor textile					
țesături	mii m ²	1,5	61,9	7,1	148,9
covoare și articole de covor	- " -	482,8	101,4	1347,5	97,8
articole de ciorăpărie	mii per.	103,0	93,6	243,0	98,3
articole tricotate	mii buc.	1656,5	87,0	5183,4	103,6
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	472,2	88,5	1333,5	87,7
paltoane, impermeabile, canadiene, pelerine, hanorace	- " -	50,5	78,3	151,4	90,0
costume și completuri	- " -	18,3	42,0	38,5	49,8
sacouri, jachete și blazere	- " -	36,3	82,2	128,7	83,2
pantaloni lungi și scurți, salopete și șorturi	- " -	114,0	62,0	391,6	72,6
rochii și sarafane	- " -	47,0	52,4	120,8	86,9
fuste și fuste-pantaloni	- " -	32,2	67,2	85,5	53,6
cămăși și bluze pentru femei și fete	- " -	134,1	94,4	318,3	116,4

	Unitatea de măsură	Martie 2008		Ianuarie-martie 2008	
		cantitatea	în % față de martie 2007	cantitatea	în % față de ianuarie-martie 2007
Fabricarea de articole de voiaj și de marochinărie					
cufere, valize, geamantane și articole similare	mii buc.	17,7	75,7	117,2	193,5
genți pentru dame	- " -	6,4	83,3	20,4	93,7
Fabricarea încălțămintei					
încălțămintă	mii per.	461,0	120,4	1288,4	132,5
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn					
cherestea	mii m ³	0,2	102,5	0,6	126,7
ferestre și blocuri de uși	mii m ²	0,7	82,1	2,1	112,7
panouri pentru parchete	- " -	3,5	179,1	9,3	152,2
Fabricarea hîrtiei și cartonului					
hîrtii și cartoane ondulate	mil. m ²	0,4	35,3	1,1	43,9
cutii și lăzi din hîrtie sau cartoane ondulate	- " -	2,2	96,9	5,8	117,6
ambalaje din hîrtie sau carton neondulat	tone	153,8	95,1	350,3	75,2
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative					
editarea de cărți, broșuri și imprimate similare	mii buc.	200,7	76,6	415,7	88,4
servicii de tipărire a ziarelor și publicațiilor, care apar cel puțin de 4 ori pe săptămînă	mil. ex.	2,6	85,0	7,5	95,9
caiete	mil. buc.	0,7	110,8	2,4	103,5
Industria chimică					
oxigen	mii m ³	66,9	67,1	144,7	52,8
dioxid de carbon	tone	25,2	14,4	409,0	87,6
săpunuri	- " -	20,2	104,8	84,4	126,5
preparate pentru spălat	- " -	-	0,0	5,0	41,9
Producția de articole din cauciuc și din material plastic					
tuburi și țevi	tone	132,0	78,2	326,9	85,8
cutii, lăzi, stelaje și articole similare	- " -	58,3	61,8	70,6	59,0
ferestre, uși, vitralii și cadrele acestora	mii m ²	4,1	133,0	12,4	117,8
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
oglinzi din sticlă	mii m ²	0,7	96,0	1,8	92,0
borcane de sterilizat	mil. borc. de 0,5 l	1,6	10,4	9,6	22,4
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	27,8	104,5	76,5	89,5
cărămizi din ceramică pentru construcții	mil. cărămizi conv.	3,4	94,5	10,6	95,6
ipsos	mii tone	33,7	136,5	80,8	145,0
amestecuri uscate de ghips	- " -	34,5	142,8	79,3	144,7
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	mii m ³	6,2	92,0	15,0	98,1
Industria metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	102,6	61,4	203,3	55,6
piese turnate din oțel	- " -	7,9	71,8	27,3	124,9
piese turnate din metale neferoase ușoare	- " -	0,4	80,5	0,8	41,8
Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje					
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din metale feroase	tone	4,8	192,0	17,9	76,8
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din aluminiu	- " -	11,1	83,5	36,7	114,0
Producția și distribuția de energie electrică și termică					
energie electrică	mil. kWh	122,5	98,0	453,7	100,0
energie termică	mii Gcal	289,9	101,5	1178,1	110,0

În ianuarie-martie 2008 **volumul producției livrate** de către întreprinderile cu genul principal de activitate industrială a constituit 5231,6 mil. lei în prețuri curente (în ianuarie-martie 2007 – 4268,3 mil. lei), din care volumul producției livrate pe piața externă a constituit 1756,4 mil. lei (33,6%). **Veniturile din vânzări** realizate de către întreprinderile nominalizate în perioada de raport s-au cifrat la 6734,8 mil. lei (în ianuarie-martie 2007 – 5322,2 mil. lei).

2.2. Agricultură

Producția globală agricolă în ianuarie-martie 2008 a marcat, conform estimărilor, 75,9% față de perioada respectivă a anului trecut. Micșorarea producției agricole a fost determinată de scăderea producției în sectorul zootehnic cu 25,4%.

În trimestrul I 2008 în comparație cu perioada respectivă a anului precedent în gospodăriile de toate categoriile volumul de creștere a vitelor și păsărilor a scăzut cu 28%, producția laptelui și ouălor, corespunzător, cu 20% și cu 23%. Este de remarcat reducerea mai accentuată a producției în gospodăriile populației, cauzată îndeosebi de micșorarea șeptelului de animale.

Producția animală pe principalele tipuri, conform estimărilor, se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-martie 2008		
	total	în % față de ianuarie-martie 2007	ponderea (în % față de total)
Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) – total, mii tone	19,7	71,9	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	4,9	89,8	24,8
gospodăriile populației	14,8	67,5	75,2
Lapte – total, mii tone	83,9	79,9	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	3,5	82,3	4,2
gospodăriile populației	80,4	79,9	95,8
Ouă – total, mil. buc.	107,3	76,6	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	57,1	84,8	53,2
gospodăriile populației	50,2	69,0	46,8

Starea sectorului zootehnic continuă să fie determinată preponderent de situația în gospodăriile populației, în care la 1 aprilie 2008 sînt concentrate 93,8% din efectivului total de bovine (din care vaci – 96,6%), 78,7% de porcine, 95,8% de ovine și caprine și se produce cea mai mare parte a producției animale (creșterea vitelor și păsărilor – 75,2%, producția laptelui – 95,8%).

Producția animalieră a fost influențată negativ de descreșterea în continuare a efectivului de vite și păsări:

	La 1 aprilie 2008		Ponderea (în % față de total)
	mii capete	în % față de 1 aprilie 2007	
Bovine – total	231,2	77,3	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	14,4	74,7	6,2
gospodăriile populației	216,8	77,5	93,8
din acestea, vaci – total	170,4	82,4	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	5,8	82,3	3,4
gospodăriile populației	164,6	82,4	96,6
Porcine – total	283,4	53,4	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	60,3	90,6	21,3
gospodăriile populației	223,1	48,0	78,7
Ovine și caprine – total	870,4	89,7	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	36,8	88,4	4,2
gospodăriile populației	833,6	89,7	95,8
Păsări (întreprinderile agricole)	2319,2	95,2	x

Situația în sectorul zootehnic al întreprinderilor agricole. Drept urmare a reducerii efectivului de animale în întreprinderile agricole, producția (creșterea) de animale și păsări în aceste gospodării față de ianuarie-martie a anului trecut s-a redus cu 10,2%, producția de lapte – cu 17,7%, de ouă – cu 15,2%.

A crescut volumul de creștere a vitelor și păsărilor în întreprinderile agricole din 16 raioane, totodată s-a micșorat în 17 unități administrativ-teritoriale, mai accentuat în raioanele: Orhei – de 1,4 ori, Strășeni – de 1,3 ori și municipiul Chișinău – de 7,5 ori.

Vînzarea animalelor pentru sacrificare a crescut față de perioada corespunzătoare a anului trecut în întreprinderile agricole din 18 raioane, din care mai esențial în raioanele: Soroca – de 12,1 ori, Telenești – de

¹ Inclusiv fermele deținute de gospodăriile țărănești (de fermier)

8,4 ori, Orhei – de 2,3 ori. Totodată, s-a înregistrat micșorarea vânzărilor în gospodăriile agricole din 13 raioane, municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia.

În întreprinderile agricole în ianuarie-martie 2008 față de trimestrul I 2007 s-a înrăutățit nivelul de păstrare a efectivului de animale. Nivelul mortalității bovinelor a constituit 1,3% (în trimestrul I 2007 – 1,2%), porcinelor – 4,2% (3,8%), ovinelor și caprinelor – 2,6% (2,3%).

În perioada de raport volumul producției de lapte s-a micșorat cu 17,7%, atât din cauza diminuării efectivului de vaci, cât și scăderii productivității acestora. Descreșterea producției de lapte s-a înregistrat în întreprinderile agricole din majoritatea raioanelor, UTA Găgăuzia și municipiul Chișinău, îndeosebi, în gospodăriile din raioanele: Taraclia – de 2,3 ori, Rîșcani – de 1,9 ori, Fălești – de 1,5 ori.

Diminuarea volumului producției de ouă de găină în întreprinderile agricole cu 18% a fost determinată de micșorarea efectivului de găini ouătoare cu 17% și productivității lor cu 2%.

2.3. Investiții în capital fix

În ianuarie-martie 2008 volumul investițiilor în capital fix a constituit 1880,8 mil. lei (în prețuri curente), fiind în creștere cu 30,1% față de perioada respectivă a anului precedent.

Evoluția indicatorilor principali ai activității investiționale se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	Ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007
Investiții în capital fix – total	1880,8	130,1
din care, lucrări de construcții-montaj	969,4	113,9

Lucrările de construcții-montaj în volumul total al investițiilor în ianuarie-martie curent au constituit 51,5%. Comparativ cu ianuarie-martie 2007 acest volum s-a majorat cu 13,9% (în prețuri comparabile).

Analiza structurii investițiilor în capital fix pe forme de proprietate demonstrează, că intensificarea activității investiționale a fost determinată, în temei, de întreprinderile din sectorul nestatal al economiei. Acestor agenți economici le revine 78,6% din volumul total al investițiilor în capital fix însușite, 70,1% din lucrările de construcții-montaj efectuate și 85,0% din casele de locuit date în folosință.

Structura investițiilor în capital fix pe forme de proprietate în ianuarie-martie 2008 se prezintă după cum urmează:

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-martie 2007	total
Investiții în capital fix – total	1880,8	130,1	100,0
din care, pe forme de proprietate:			
Publică	401,6	108,1	21,4
Privată	637,2	127,3	33,8
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	23,4	73,5	1,2
Străină	255,2	152,5	13,6
A întreprinderilor mixte	563,4	150,7	30,0

În perioada de raport, sursele principale de finanțare a activității investiționale rămân a fi mijloacele proprii ale agenților economici și populației (49,0%) și investițiile străine (27,2%). Mijloacele bugetare au constituit 12,2% din volumul total al mijloacelor însușite.

Structura investițiilor în capital fix pe surse de finanțare în ianuarie-martie 2008 se caracterizează prin următoarele date:

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-martie 2007	total
Investiții în capital fix – total	1880,8	130,1	100,0
din care, finanțate din contul:			
bugetului de stat	207,7	de 3,5 ori	11,0
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	23,0	71,0	1,2
mijloacelor proprii	921,8	97,2	49,0
mijloacelor investitorilor străini	510,8	184,9	27,2
altor surse	217,5	168,2	11,6

În structura specifică a investițiilor în capital fix cota majoritară a investițiilor a fost orientată spre procurarea mașinilor, utilajului și mijloacelor de transport, care a constituit 44,3% din volumul total al investițiilor însușite sau cu 5,2 puncte procentuale mai mult decât în perioada respectivă a anului precedent. Totodată, cota investițiilor la construcția clădirilor de locuit s-a micșorat cu 9,6 puncte procentuale față de

perioada respectivă a anului precedent și a constituit 21,8% din volumul total al mijloacelor însușite. Cota investițiilor la construcția clădirilor (cu excepția de locuit) și edificiilor a constituit 28,3% și s-a majorat cu 1,3 puncte procentuale.

Structura specifică a investițiilor în capital fix în ianuarie-martie 2008 se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	În % față de total	Informativ: Ianuarie-martie 2007 în % față de total
Investiții în capital fix – total	1880,8	100,0	100,0
din care:			
clădiri de locuit	409,7	21,8	31,4
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	532,8	28,3	27,0
utlaje și mașini	706,1	37,6	34,1
mijloace de transport	126,1	6,7	5,0
altele	106,1	5,6	2,5

În perioada de raport din contul tuturor surselor de finanțare au fost date în folosință 761 apartamente cu suprafața totală de 84,7 mii m², ceea ce reprezintă 73,7% față de nivelul ianuarie-martie 2007.

Construcția de locuințe a fost realizată în principal de agenții economici din sectorul nestatal, constituind 85,0% din volumul total al caselor de locuit date în folosință.

Darea în folosință a locuințelor pe forme de proprietate în ianuarie-martie 2008 se caracterizează prin următoarele date:

	Numărul apartamentelor construite, unități	Suprafața totală a apartamentelor date în folosință		
		mii m ²	în % față de:	
			ianuarie-martie 2007	total
S-au construit – total	761	84,7	73,7	100,0
din care, pe forme de proprietate:				
Publică	188	12,7	–	15,0
Privată	556	69,3	67,3	81,8
din aceasta, beneficiari individuali	448	60,7	75,1	71,7
A întreprinderilor mixte	17	2,7	–	3,2

Cel mai mare volum al construcțiilor de locuințe s-a realizat în municipiul Chișinău, unde au fost date în folosință circa 62,0 mii m² de suprafață totală a caselor de locuit, ceea ce a constituit 73,2% din volumul total al locuințelor date în folosință în total pe țară.

În ianuarie-martie 2008 au fost date în folosință: rețele de gaze naturale cu lungimea de 16,8 km, apeducte cu lungimea de 7,8 km, întreprinderi de comerț cu suprafața comercială de 1,4 mii m², întreprinderi de alimentație publică cu 45 locuri și altele.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-martie 2008 organizațiile în antrepriză au efectuat lucrări de construcții-montaj în valoare de 872,5 mil. lei (în prețuri curente) sau cu 20,3% mai mult decât în ianuarie-martie 2007. Volumul principal de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări în antrepriză în sumă de 650,0 mil. lei (74,5% din volumul total al lucrărilor în antrepriză executate) sau cu 5,1% mai mult față de perioada respectivă a anului precedent.

Evoluția și structura lucrărilor în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor executante în ianuarie-martie 2008 se prezintă astfel:

	Numărul organizațiilor în antrepriză, unități	Realizări, mil. lei	În % față de:		Volumul lucrărilor în antrepriză executate în medie pe o organizație, mii lei
			ianuarie-martie 2007	total	
Total	601	872,5	120,3	100,0	1451,7
din care, pe forme de proprietate:					
Publică	22	30,2	113,1	3,4	1373,9
Privată	524	650,0	105,1	74,5	1240,4
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	43	93,8	de 2,1 ori	10,8	2182,3
Străină	7	86,4	de 4,6 ori	9,9	12346,8
A întreprinderilor mixte	5	12,0	73,2	1,4	2397,8

Datele privind structura lucrărilor în antrepriză executate în ianuarie-martie 2008 se prezintă după cum urmează:

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-martie 2007	total
Volumul lucrărilor în antrepriză executate – total	872,5	120,3	100,0
din care:			
construcții noi, reconstrucții, extinderea întreprinderilor în funcțiune	735,9	124,8	84,3
reparații capitale	87,8	83,3	10,1
reparații curente	48,7	162,4	5,6

În structura lucrărilor executate predomină efectuarea lucrărilor la construcții noi, realizate în volum de 735,9 mil. lei, ponderea căroră în volumul total al lucrărilor executate a constituit 84,3%, reparațiilor capitale și curente le-au revenit 15,7% din volumul total al lucrărilor în antrepriză executate.

Valoarea lucrărilor în antrepriză executate în ianuarie-martie 2008, în profil teritorial, se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-martie 2007	total
Total	872,5	120,3	100,0
Regiunile de dezvoltare:			
mun. Chișinău	629,3	121	72,1
NORD	83,9	107	9,6
mun. Bălți	52,1	108	6,0
Briceni	0,5	168	0,0
Dondușeni	0,4	97	0,0
Drochia	7,0	103	0,8
Edineț	6,5	163	0,7
Fălești	1,9	173	0,2
Florești	6,1	85	0,7
Glodeni	1,0	29	0,1
Ocnîța	1,2	61	0,1
Rîșcani	2,7	84	0,3
Sîngerei	0,4	78	0,0
Soroca	4,1	de 5,5 ori	0,5
CENTRU	78,3	82	9,0
Anenii Noi	25,7	127	2,9
Călărași	1,8	69	0,2
Criuleni	3,5	36	0,4
Dubăsari	5,3	198	0,6
Hîncești	9,5	de 2,0 ori	1,1
Ialoveni	6,5	135	0,7
Nisporeni	2,8	106	0,3
Orhei	4,3	29	0,5
Rezina	4,5	60	0,5
Strășeni	12,2	106	1,4
Șoldanești	0,05	18	0,0
Telenești	0,6	32	0,1
Ungheni	1,5	12	0,2
SUD	65,3	de 2,9 ori	7,5
Basarabeasca	2,3	62	0,3
Cahul	48,6	de 5,6 ori	5,6
Cantemir	0,3	169	0,0
Căușeni	2,6	191	0,3
Cimișlia	3,0	56	0,3
Leova	0,2	152	0,0
Ștefan Vodă	3,0	167	0,3
Taraclia	5,3	de 4,6 ori	0,6
UTA GĂGĂUZIA	15,8	183	1,8

Peste 72% din volumul total al lucrărilor de construcții-montaj au fost executate de organizațiile în antrepriză din municipiul Chișinău.

2.4. Transporturi

În ianuarie-martie 2008 întreprinderile de transport feroviar, auto¹, fluvial și aerian au **transportat mărfuri** în volum de 4174,3 mii tone, nivel mai superior decât cel realizat în perioada corespunzătoare din anul 2007 cu 21,2%. Majorarea a fost determinată de sporirea volumelor de mărfuri transportate cu mijloacele de transport auto (+75,2%) și feroviar (+8,9%), pe când în transportul fluvial și aerian s-au înregistrat diminuări respectiv, cu 43,0% și 21,4%.

Tendențe similare au fost caracteristice și pentru parcursul mărfurilor, care s-a majorat cu 16,4% în raport cu ianuarie-martie 2007 pe seama sporirii acestuia în transportul auto (+20,9%) și feroviar (+14,5%).

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor în ianuarie-martie 2008, se prezintă după cum urmează:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-martie 2007	mil. tone-km	în % față de ianuarie-martie 2007
Total pe întreprinderi de transport	4174,3	121,2	1189,8	116,4
din care:				
feroviar	3010,5	108,9	814,7	114,5
auto ¹	1150,6	175,2	374,8	120,9
fluvial	13,0	57,0	0,04	45,0
aerian	0,22	78,6	0,3	75,9

În structura mărfurilor încărcate în vagoane la stațiile de cale ferată din țară, în ianuarie-martie 2008, ponderi mai mari s-au înregistrat la următoarele mărfuri: materiale de construcție (26,3%), ciment (25,7%) și metale feroase (24,7%).

În transportul feroviar s-a diminuat durata medie de staționare în stațiile tehnice a vagoanelor de marfă în tranzit, de la 25,17 ore în ianuarie-martie 2007 la 22,68 ore în ianuarie-martie 2008, durata medie de rotație a vagoanelor de marfă – respectiv, de la 4,65 zile la 4,16 zile, iar durata medie de staționare a vagoanelor de marfă la operațiile de încărcare-descărcare a crescut – respectiv, de la 29,37 ore la 29,50 ore.

Transportarea gazului prin conducte magistrale

	Ianuarie-martie 2008		Informativ: ianuarie-martie 2007 în % față de ianuarie-martie 2006
	mil. m ³	în % față de ianuarie-martie 2007	
Total	7258,1	104,7	103,5
din care, în tranzit	6742,4	104,6	106,1

În ianuarie-martie 2008 numărul de **pasageri transportați** cu transportul public s-a majorat față de perioada corespunzătoare din anul 2007 cu 5,0%, iar parcursul pasagerilor – cu 9,3%.

Numărul pasagerilor transportați și parcursul pasagerilor, pe moduri de transport public, în ianuarie-martie 2008, se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-martie 2007	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-martie 2007
Total	83509,0	105,0	999,6	109,3
din care cu:				
transportul feroviar	1352,7	102,6	108,7	105,7
autobuze și microbuze	27459,4	106,9	602,5	112,2
transportul fluvial	17,7	75,6	0,04	75,6
transportul aerian	78,7	97,9	102,1	100,1
taximetre	1240,9	148,9	24,0	153,1
troleibuze	53359,6	103,5	162,3	103,4

În ianuarie-martie 2008 cu autobuze și microbuze au fost transportați 27,5 mil. pasageri, nivel superior celui realizat în aceeași perioadă din anul 2007 cu 6,9%. Din numărul total de pasageri transportați cu autobuze și microbuze 67,6% revin agenților economici cu forma de proprietate privată, 23,0% – cu forma de proprietate publică, 9,4% – cu forma de proprietate mixtă (publică și privată). Totodată, a crescut numărul de pasageri transportați cu taximetre (+48,9%), troleibuze (+3,5%) și cu mijloacele de transport feroviar (+2,6%).

În perioada de referință, comparativ cu în ianuarie-martie 2007, numărul de pasageri transportați cu transportul fluvial și aerian s-a redus, respectiv cu 24,4% și 2,1%.

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

2.5. Comunicații

Servicii de comunicații. În ianuarie-martie 2008, comparativ cu perioada similară din anul 2007, s-a majorat numărul de convorbiri telefonice internaționale prin rețeaua telefonică fixă (+5,3%), datorită creșterii acestora cu țările C.S.I. (+13,6%). Totodată, a fost înregistrată diminuarea (cu 18,2%) traficului de convorbiri telefonice interurbane (naționale).

În perioada de referință a crescut numărul de expedieri a telegramelor (+2,6%) și coletelor poștale (+15,8%), pe când celelalte tipuri de expedieri poștale s-au redus față de ianuarie-martie 2007.

Volumul serviciilor pe tipuri de comunicații se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie 2008		Informativ: ianuarie-martie 2007 în % față de ianuarie-martie 2006
	mii unități	în % față de ianuarie-martie 2007	
Expedieri (trafic de ieșire):			
ziare și reviste (abonamente și vânzare cu bucata)	7058,4	92,8	105,5
corespondență poștală	9838,3	98,0	103,6
colete	7,2	115,8	101,3
mandate poștale și telegrafice	30,2	89,6	82,6
telegrame – total	20,3	102,6	85,7
din care, internaționale	5,0	80,9	78,1
Mandate pensii, subvenții și indemnizații plătite	1977,6	99,2	99,5
Convorbiri telefonice prin rețeaua telefonică fixă:			
interurbane (naționale)	75603	81,8	109,6
internaționale	11995	105,3	139,4
Conectări telefonice prin rețeaua telefonică fixă, mii ore:			
interurbane (naționale)	2772,4	96,2	112,9
internaționale	609,6	111,1	149,6

Mijloace de telefonie fixă. La 31 martie 2008 numărul posturilor telefonice principale în rețeaua publică a fost de 1062,0 mii unități, din care 957,6 mii unități la domiciliu (respectiv cu 5,2 și 4,9 mii unități mai mult decât la 31 decembrie 2007).

Evoluția posturilor telefonice principale în rețeaua publică se prezintă după cum urmează:

	Existent la 31.03.2008	În % față de 31.03.2007	Informativ: 31.03.2007 în % față de 31.03.2006
Posturi telefonice principale în rețeaua publică – total, mii unități	1062,0	104,8	108,7
din care:			
rețeaua urbană	583,1	102,4	103,7
rețeaua rurală	478,9	107,9	115,8
Posturi telefonice principale la domiciliu în rețeaua publică – total, mii unități	957,6	104,9	109,2
din care:			
rețeaua urbană	494,6	102,2	103,8
rețeaua rurală	463,0	108,0	116,0

2.6. Turism

2.6.1. CAPACITATEA ȘI FRECVENTAREA STRUCTURILOR DE CAZARE TURISTICĂ COLECTIVĂ

Numărul structurilor de cazare turistică colective existente la 31 decembrie 2007 a fost de 222 unități, din care pe stele au fost clasificate 24 de hoteluri și moteluri, 8 pensiuni turistice și agroturistice, 5 vile turistice.

Capacitatea structurilor de cazare turistică la 31.12.2007, se prezintă astfel:

	Numărul de structuri		Numărul de camere		Numărul de locuri	
	existent	în % față de total	existent	în % față de total	existent	în % față de total
Total	222	100,0	7960	100,0	27608	100,0
din care:						
Hoteluri și moteluri	58	26,1	1707	21,4	2885	10,5
Pensiuni turistice și agroturistice	13	5,9	352	4,4	757	2,7
Cămine pentru vizitatori	7	3,1	238	3,0	629	2,3
Structuri de întremare	7	3,1	1066	13,4	1979	7,2
Tabere de vacanță pentru elevi	77	34,7	2641	33,2	16345	59,2
Vile turistice	5	2,3	55	0,7	89	0,3
Sate de vacanță și alte structuri de odihnă	55	24,8	1901	23,9	4924	17,8

După modul de funcționare, 44% din total camere sînt în structuri de cazare turistică colective permanente și 56% în structuri sezoniere.

În anul 2007 capacitatea de cazare turistică în funcțiune a structurilor de cazare turistică colective a constituit 3939,5 mii locuri-zile, menținîndu-se la nivelul anului 2006. În totalul capacității de cazare turistică în funcțiune, hotelurile și motelurile dețin o pondere de 30,3%, taberele de vacanță pentru elevi – 25,3%, vilele turistice, satele de vacanță și alte structuri de odihnă – 18,3%, structurile de întremare – 18,0%, căminele pentru vizitatori – 5,1%, pensiunile turistice și agroturistice – 3,0%.

Structurile de cazare turistică colective în anul 2007 au fost frecventate de 314,6 mii turiști, cu 2,7 mii turiști (+0,9%) mai mult față de anul 2006.

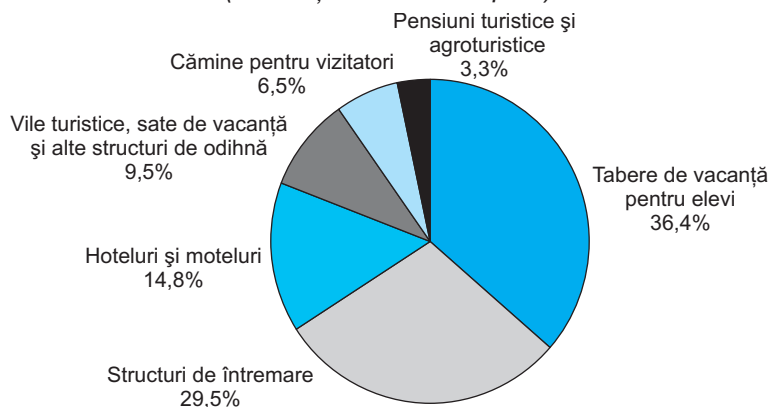
Numărul de turiști sosiți în structurile de cazare turistică colective, se prezintă după cum urmează:

	2007		2007 în % față de 2006	
	total, mii turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	314,6	70,3	100,9	112,0
din care:				
Hoteluri și moteluri	118,2	64,2	104,9	111,0
Pensiuni turistice și agroturistice	8,9	3,5	115,1	112,4
Cămine pentru vizitatori	31,9	1,7	66,1	de 2,3 ori
Structuri de întremare	33,6	0,3	101,9	57,5
Tabere de vacanță pentru elevi	69,5	0,2	114,9	68,6
Vile turistice	0,6	0,4	de 2,8 ori	197,2
Sate de vacanță și alte structuri de odihnă	51,9	0,02	104,6	24,6

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de cazare le-a revenit turiștilor sosiți din România (21,1%), Ucraina (11,2%), Federația Rusă (9,7%), Turcia (7,8%), Italia (6,8%), S.U.A. (5,3%), Germania (4,9%).

Numărul de înnopțiuni ale turiștilor în structurile de cazare turistică colective în anul 2007 a fost de 1745,2 mii și s-a micșorat față de anul 2006 cu 7,8 mii (-0,4%).

*Înnopțiuni în structurile de cazare turistică colective în anul 2007
(în % față de total înnopțiuni)*

În anul 2007 indicele total de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune a constituit 44,3%, la structuri de întremare – 72,5%, la tabere de vacanță pentru elevi – 63,9%, la cămine pentru vizitatori – 57,0%, la pensiuni turistice și agroturistice – 48,0%, la hoteluri și moteluri – 21,6%, la vile turistice, sate de vacanță și la alte structuri de odihnă – 23,2%.

Durata medie a șederii pe total structuri de cazare în anul 2007 a fost de 6,5 zile, la structuri de întremare – 16,3 zile, tabere de vacanță pentru elevi – 10,2 zile, pensiuni turistice și agroturistice – 7,4 zile, cămine pentru vizitatori – 4,6 zile, vile turistice, sate de vacanță și la alte structuri de odihnă – 4,2 zile, la hoteluri și moteluri – 3,2 zile.

2.6.2. TURISMUL ORGANIZAT DE AGENȚIILE DE TURISM ȘI TUROPERATORI

În anul 2007 agențiile de turism și turoperatorii au acordat servicii turistice la 149,9 mii turiști și excursioniști, cu 12,8% mai mult decât în anul 2006.

Numărul de turiști și excursioniști străini care au vizitat Republica Moldova și au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, în anul 2007, s-a cifrat la 14,7 mii, din care 58,2% au sosit în scopuri de afaceri și profesionale, iar 39,4 % – în scopuri de odihnă, recreere și agrement.

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în anul 2007, a totalizat 81,8 mii, cu 20,6% mai mult comparativ cu anul 2006.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	2007		2007 în % față de 2006	
	turiști ¹	turiști-zile	turiști ¹	turiști-zile
Total	149895	992666	112,8	105,4
Turism receptor (primirea cetățenilor străini în Republica Moldova) – total	14722	43478	103,4	86,8
din care în scopuri:				
de odihnă, recreere și agrement	5804	17387	94,1	71,1
de afaceri și profesionale	8572	20182	115,2	105,1
de tratament	342	5900	91,0	101,5
alte scopuri	4	9	1,6	1,5
Turism emițător (deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate) – total	81790	545345	120,6	116,7
din care în scopuri:				
de odihnă, recreere și agrement	73387	493544	124,7	119,8
de afaceri și profesionale	3865	12573	78,4	73,4
de tratament	1809	23981	66,2	80,1
alte scopuri	2729	15247	de 2,1 ori	190,0
Turism intern (deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic)	53383	403843	105,0	95,2

Numărul turiștilor străini care au vizitat Republica Moldova și turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în anul 2007, structurat pe țări, se prezintă astfel:

	Turiști ¹ străini sosiți în țară		Turiști ¹ moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total	total	în % față de total
Total	14722	100,0	81790	100,0
din care:				
România	3034	20,6	15253	18,7
Federația Rusă	1767	12,0	3147	3,9
Turcia	1400	9,5	25636	31,3
Ucraina	1335	9,1	17379	21,2
Germania	892	6,1	114	0,1
Italia	755	5,1	875	1,1
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	641	4,3	44	0,1
S.U.A.	515	3,5	19	0,0
Franța	436	3,0	371	0,5
Bulgaria	359	2,4	13106	16,0
Belarus	290	2,0	2	0,0
Danemarca	266	1,8	–	–
Olanda	262	1,8	121	0,2
Austria	206	1,4	105	0,1

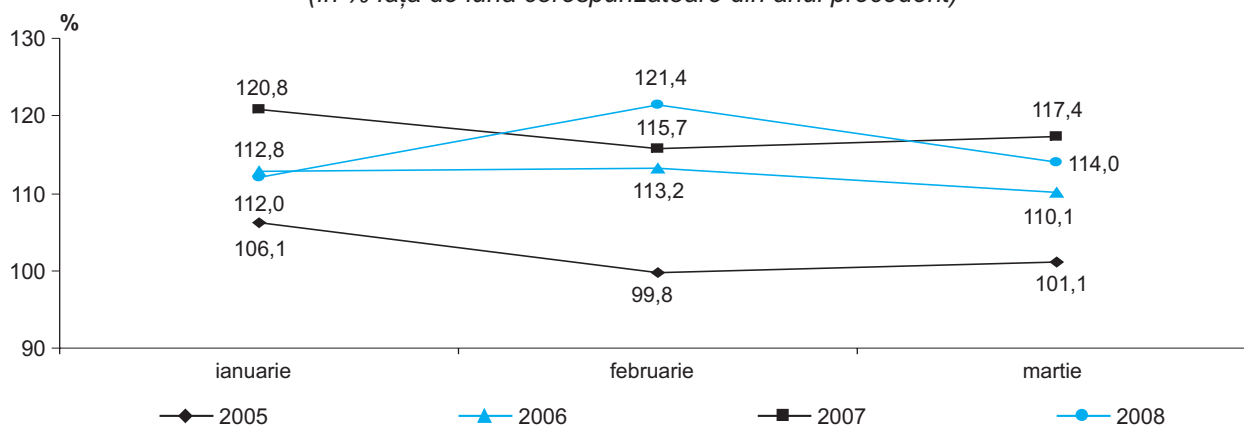
¹ Inclusiv excursioniști

	Turiști ¹ străini sosiți în țară		Turiști ¹ moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total	total	în % față de total
Polonia	188	1,3	905	1,1
Norvegia	180	1,2	1	0,0
Israel	174	1,2	83	0,1
Japonia	168	1,1	20	0,0
Republica Cehă	157	1,1	506	0,6
Ungaria	146	1,0	73	0,1
Suedia	140	0,9	7	0,0
Elveția	99	0,7	25	0,0
Spania	92	0,6	59	0,1
Grecia	83	0,6	590	0,7
Alte țări	1137	7,7	3349	4,1

2.7. Comerț cu amănuntul și servicii cu plată prestate populației

Constituind principala sursă de formare a consumului final al populației, **vânzările de mărfuri cu amănuntul** prin unitățile comerciale în luna martie 2008 au însumat 1581,1 mil. lei, marcând în termeni reali o creștere de 12,4% față de luna precedentă și cu 14,0% – comparativ cu luna martie 2007.

Evoluția lunară a indicilor volumului vânzărilor de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale (în % față de luna corespunzătoare din anul precedent)

În ianuarie-martie 2008 prin unitățile comerciale populației i-au fost **comercializate mărfuri de consum**, în valoare de 4331,5 mil. lei, înregistrând în termeni reali o creștere de 15,6%, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2007, susținută de majorarea vânzării de mărfuri nealimentare cu 18,2% și alimentare cu 14,1%.

Vânzările de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale

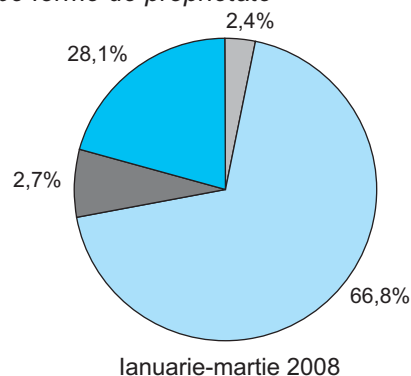
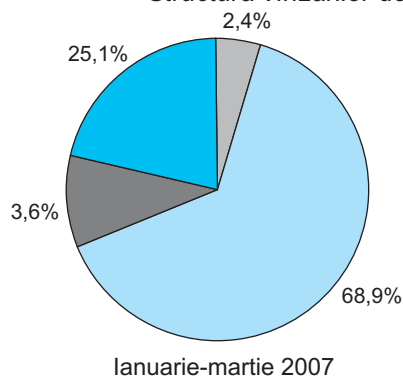
	ianuarie-martie 2008		Structura, %		Informativ: ianuarie-martie 2007 în % față de ianuarie- martie 2006 ¹
	mil. lei	în % față de ianuarie-martie 2007 ¹	ianuarie-martie		
			2007	2008	
Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul – total	4331,5	115,6	100,0	100,0	116,8
din care:					
produse alimentare	1522,8	114,1	34,2	35,2	115,2
mărfuri nealimentare	2808,7	118,2	65,8	64,8	117,0

În structura vânzărilor de mărfuri cu amănuntul partea cea mai considerabilă îi revine mărfurilor nealimentare (64,8%).

Agentii economici cu formă de proprietate privată în ianuarie-martie 2008 au comercializat mărfuri cu amănuntul în sumă de 2891,6 mil. lei (66,8% din totalul vânzărilor realizate de unitățile comerciale), sau cu 11,3% mai mult decât în aceeași perioadă din anul 2007. Creșteri ale volumelor de vânzări s-au înregistrat, de asemenea, la unitățile comerciale cu forma de proprietate mixtă (cu participarea capitalului străin) și străină, publică respectiv cu 31,2% și 17,5%. Totodată, s-au diminuat vânzările cu amănuntul la unitățile comerciale cu forma de proprietate mixtă (publică+privată) cu 9,6%. Această situație a determinat modificarea ponderii sectoarelor în totalul vânzărilor cu amănuntul, care este prezentată în următoarea diagramă:

¹ În prețuri comparabile

Structura vânzărilor de mărfuri cu amănuntul pe forme de proprietate

■ Publică ■ Privată ■ Mixtă (publică+privată) ■ Mixtă (cu participarea capitalului străin) și străină

Stocurile de mărfuri existente în unitățile comerciale la 1 aprilie 2008 s-au cifrat la 4115,8 mil. lei, în creștere cu 20,2% față de 1 aprilie 2007.

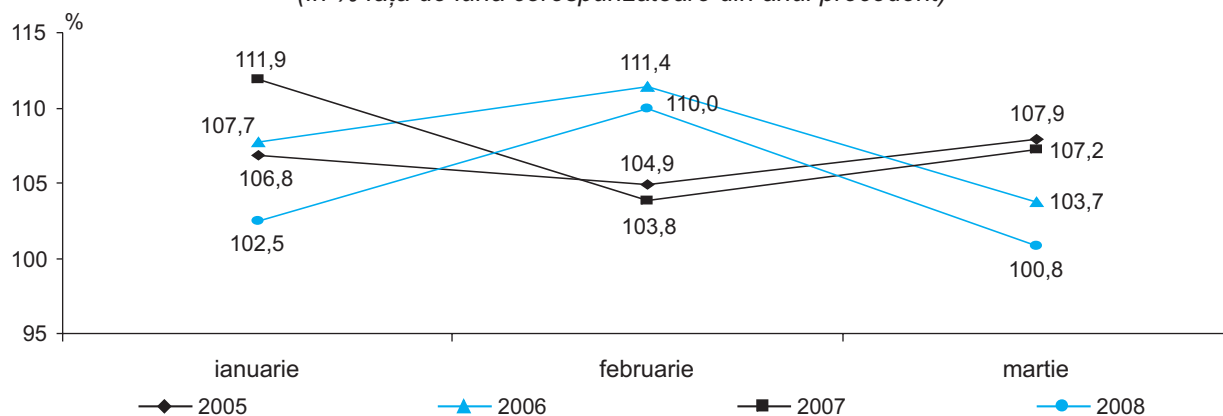
Evoluția vânzărilor de mărfuri cu amănuntul pe regiuni de dezvoltare

	Ianuarie-martie 2008		
	mil. lei	în % față de ianuarie-martie 2007 ¹	structura, %
Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul – total	4331,5	115,6	100,0
din care, pe regiuni de dezvoltare:			
mun. Chișinău	2502,7	111,9	57,8
NORD	873,7	122,1	20,2
inclusiv:			
mun. Bălți	394,5	123,7	9,1
Drochia	66,6	125,2	1,5
CENTRU	567,1	119,0	13,1
inclusiv:			
Ungheni	88,2	123,0	2,0
Orhei	74,7	106,8	1,7
SUD	270,2	122,6	6,2
inclusiv:			
Cahul	88,8	128,3	2,1
Caușeni	50,6	123,0	1,2
UTA Gagauzia	117,8	120,6	2,7

Ponderi semnificative în totalul valoric al vânzărilor cu amănuntul revin municipiilor Chișinău – 57,8% și Bălți – 9,1%, UTA Gagauzia – 2,7%, raioanelor: Cahul – 2,1%, Ungheni – 2,0%, Orhei – 1,7% și Drochia – 1,5%.

Valoarea serviciilor cu plată prestate populației de către unitățile oficial înregistrate în luna martie 2008 s-a cifrat la 916,8 mil. lei, în termeni reali, fiind cu 2,8% mai mică față de luna precedentă și cu 0,8% mai mare – comparativ cu luna martie 2007.

Evoluția lunară a indicilor volumului serviciilor cu plată prestate populației de către unitățile oficial înregistrate (în % față de luna corespunzătoare din anul precedent)

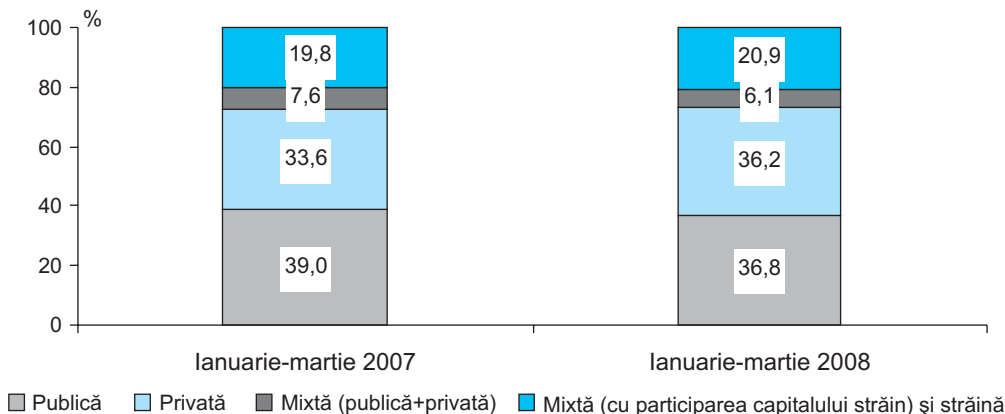

¹ În prețuri comparabile

În ianuarie-martie 2008 unitățile oficial înregistrate au acordat populației servicii cu plată în sumă de 2749,0 mil. lei, rezultând în condiții comparabile de prețuri o creștere de 4,7%, comparativ cu perioada similară din anul 2007.

Sporirea volumului de servicii cu plată prestate populației s-a realizat pe seama activității desfășurate de agenții economici din sectoarele: privat (+11,7%), mixt (cu participarea capitalului străin) și străin (+10,1%). Totodată, s-a diminuat volumul serviciilor prestate de agenții economici cu forma de proprietate mixtă (publică+privată) – cu 15,8 % și publică – cu 0,1%.

Structura serviciilor cu plată prestate populației pe forme de proprietate

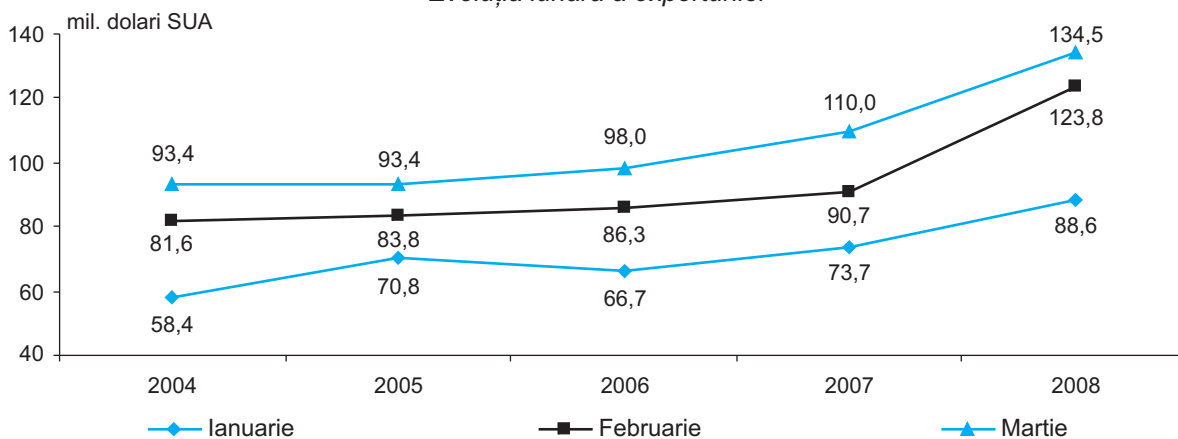

Ponderi semnificative în totalul valoric al serviciilor cu plată prestate populației dețin municipiile Chișinău și Bălți respectiv 54,5% și 6,8%, UTA Găgăuzia – 3,5%, raioanele: Cahul – 2,4%, Orhei – 1,9%, Anenii Noi – 1,8% și Ungheni – 1,7%.

2.8. Comerț exterior

Activitatea de comerț exterior a Republicii Moldova în trimestrul I 2008, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2007, a înregistrat o evoluție dinamică atât la exporturi, cât și la importuri. Creșterea mai progresivă a importurilor (+37,8%), față de cea a exporturilor(+26,4%), a contribuit la majorarea deficitului balanței comerciale cu 214,2 mil. dolari SUA (+44,2%).

Evoluția lunară a exporturilor

Exporturile de mărfuri realizate în luna martie 2008 s-au cifrat la 134,5 mil. dolari SUA, cu 8,6% mai mult față de luna precedentă și cu 22,2% mai mult, comparativ cu luna martie 2007.

În trimestrul I 2008 **exporturile** au totalizat 346,9 mil. dolari SUA, volum superior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2007 cu 26,4%.

	Trimestrul I 2008		Structura, %		Gradul de influență a grupe- lor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor și importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimes- trul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Export – total	346,9	126,4	100,0	100,0	9,3	26,4
din care:						
țările Uniunii Europene (UE-27)	179,9	120,5	54,5	51,9	16,5	11,1
țările CSI	139,2	150,9	33,6	40,1	-13,4	17,1
alte țări	27,8	84,9	11,9	8,0	6,2	-1,8

	Trimestrul I 2008		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor și importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Import – total	1045,8	137,8	100,0	100,0	41,2	37,8
din care:						
țările Uniunii Europene (UE-27)	462,9	135,9	44,9	44,2	22,5	16,1
țările CSI	384,4	132,8	38,1	36,8	10,3	12,5
alte țări	198,5	153,9	17,0	19,0	8,4	9,2
Deficitul balanței comerciale – total	698,9	144,2	100,0	100,0	x	x
din care:						
țările Uniunii Europene (UE-27)	283,0	148,0	39,4	40,5	x	x
țările CSI	245,2	124,3	40,7	35,1	x	x
alte țări	170,7	de 1,8 ori	19,9	24,4	x	x

Exporturile de mărfuri destinate **țărilor Uniunii Europene** (UE-27) au însumat 179,9 mil. dolari SUA (+20,5% față de trimestrul I 2007), deținând o cotă de 51,9% în total exporturi (54,5% în trimestrul I 2007).

Țările CSI au fost prezente în **exporturile** Moldovei cu o pondere de 40,1% (trimestrul I 2007 – 33,6%), ce corespunde unei valori de 139,2 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au majorat cu 50,9%, comparativ cu trimestrul I 2007.

Primele 12 țări-partenere în derularea exporturilor, care dețineau 86,0% din volumul total, au fost:

	Trimestrul I 2008		Ponderea, %		Gradul de influență a țărilor la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Export – total	346,9	126,4	100,0	100,0	9,3	26,4
din care:						
Federația Rusă	65,3	152,8	15,6	18,8	-14,6	8,2
România	64,8	136,0	17,4	18,7	7,1	6,3
Italia	39,1	126,0	11,3	11,3	1,6	2,9
Ucraina	34,3	123,8	10,1	9,9	1,6	2,4
Belarus	22,2	de 2,0 ori	4,1	6,4	-1,5	4,0
Germania	20,2	105,7	7,0	5,8	3,5	0,4
Polonia	11,6	146,4	2,9	3,3	1,0	1,3
Kazahstan	10,3	de 1,7 ori	2,3	3,0	0,9	1,5
Franța	9,1	111,0	3,0	2,6	0,3	0,3
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	8,9	103,3	3,1	2,6	1,2	0,1
Turcia	7,7	75,8	3,7	2,2	0,9	-0,9
Bulgaria	4,8	142,5	1,2	1,4	-0,1	0,5

Analiza evoluției exporturilor pe țări relevă, că majorarea livrărilor către Federația Rusă (+52,8%), România (+36,0%), Belarus (de 2,0 ori), Italia (+26,0%), Ucraina (+23,8%), Kazahstan (de 1,7 ori), Polonia (+46,4%), Bulgaria (+42,5%), Germania (+5,7%), Franța (+11,0%), etc., a contribuit la creșterea pe total exporturi respectiv cu 8,2%, 6,3%, 4,0%, 2,9%, 2,4%, 1,5%, 1,3%, 0,5%, 0,4%, 0,3%.

Nouă grupe de mărfuri care dețineau 83,0% din total exporturi se prezintă astfel:

	Trimestrul I 2008		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Export – total	346,9	126,4	100,0	100,0	9,3	26,4
din care:						
Materiale textile și articole din aceste materiale	76,9	121,4	23,1	22,2	5,0	4,9
Produse alimentare, băuturi și tutun	70,8	163,9	15,7	20,4	-21,1	10,1
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	30,2	de 2,0 ori	5,4	8,7	1,8	5,6
Metale comune și articole din metale comune	28,1	124,4	8,2	8,1	5,4	2,0

	Trimestrul I 2008		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Produse vegetale	27,0	56,2	17,5	7,8	5,6	-7,7
Produse minerale	14,7	de 1,9 ori	2,9	4,2	1,5	2,5
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	14,5	112,3	4,7	4,2	2,5	0,6
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole din acestea	13,4	128,9	3,8	3,9	1,2	1,1
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	12,3	136,4	3,3	3,5	1,8	1,2

Pe grupe de mărfuri creșteri substanțiale s-au marcat la exporturile de produse alimentare, băuturi și tutun (+63,9), mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (de 2,0 ori), materiale textile și articole din aceste materiale (+21,4%), produse minerale (de 1,9 ori), metale comune și articole din metale comune (+24,4%), articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare (+36,4%), încălțăminte, pălării, umbrele și articole din acestea (+28,9%), grăsimi și uleiuri animale sau vegetale (+12,3%), care au influențat la creșterea pe total exporturi respectiv cu 10,1%, 5,6%, 4,9%, 2,5%, 2,0%, 1,2%, 1,1%, 0,6%.

Totodată, s-au diminuat exporturile de produse vegetale (-43,8%), în principal, pe seama reducerii livrărilor de semințe de floarea soarelui (de 6,1 ori) și fructe proaspete (de 2,1 ori).

Exporturile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
XI	Materiale textile și articole din aceste materiale		x	50,8	x	63,4	x	76,9
5701 - 5705	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile	mii m ²	1066,8	4,2	1246,1	7,0	1209,1	9,7
6103	Costume sau compleuri, seturi, sacouri, pantaloni, salopete cu bretele, șorturi, tricotate sau croșetate pentru bărbați sau băieți	mii buc.	165,3	0,8	119,2	0,7	422,5	1,3
6104	Taioare, seturi, jachete, rochii, fuste, pantaloni, salopete cu bretele, șorturi, tricotate sau croșetate pentru femei sau fete	mii buc.	427,6	1,5	466,9	2,4	367,7	2,1
6105	Cămăși și bluze, tricotate sau croșetate, pentru bărbați sau băieți	mii buc.	305,2	2,1	323,2	2,0	308,6	2,6
6106	Bluze, cămăși și bluze-cămăși tricotate sau croșetate, pentru femei sau fete	mii buc.	1181,6	2,9	1002,4	4,0	1298,0	5,4
6108	Combinezoane sau furouri, jupoane, chiloți, cămăși de noapte, pijamale, halate de baie, tricotate sau croșetate, pentru femei sau fete	mii buc.	78,4	0,4	81,4	0,6	151,1	1,4
6109	Tricouri (T-shirts) și maiouri de corp, tricotate sau croșetate	mii buc.	3507,4	8,2	3304,6	8,9	2499,9	9,0
6110	Jerseuri, pulovere, cardigane, veste și articole similare, tricotate sau croșetate	mii buc.	352,3	2,2	336,9	2,2	510,6	4,1
6201	Paltoane, canadiene, pelerine (impermeabile), hanorace, bluzoane și articole similare, pentru bărbați sau băieți	mii buc.	49,9	1,3	71,7	2,0	63,6	2,3
6202	Paltoane, canadiene, pelerine, hanorace, bluzoane și articole similare, pentru femei sau fete	mii buc.	121,4	2,5	113,9	2,7	113,2	3,7
6203	Costume sau compleuri, seturi, sacouri, pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și sorturi, pentru bărbați sau băieți	mii buc.	893,3	8,3	838,6	9,4	633,5	9,9
6204	Taioare, seturi, jachete, rochii, fuste, pantaloni, salopete cu bretele, șorturi (altele decât pentru baie), pentru femei și fete	mii buc.	766,6	8,1	788,1	9,3	737,2	11,0

Exporturile principalelor mărfuri

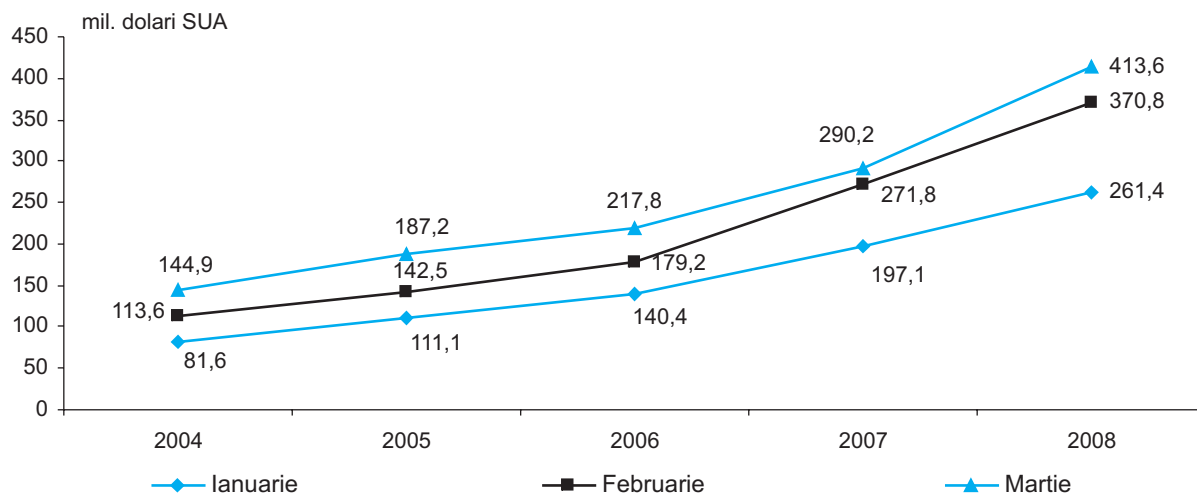
Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
6205	Cămăși pentru bărbați sau băieți	mii buc.	139,1	1,4	180,4	2,2	206,2	2,6
6206	Bluze, cămăși și bluze-cămăși pentru femei și fete	mii buc.	283,7	1,7	439,8	2,9	327,5	2,8
6211	Îmbrăcăminte de sport (treninguri), combinezoane și costume de schi, maiouri și chiloți, costume de baie; alte obiecte de îmbrăcăminte	tone	97,4	1,2	132,3	1,8	156,3	3,0
IV	Produse alimentare băuturi și tutun		x	96,2	x	43,2	x	70,8
1905	Produse de brutărie, de patiserie și biscuiți chiar cu cacao; hostii, prescure, vafe cu capac, paste uscate de făină	tone	683,6	0,7	655,0	0,7	1056,6	1,3
2001	Legume, fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate în oțet sau acid acetic	mii tone	1,2	0,8	2,5	1,4	1,8	1,3
2005	Alte legume preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic, necongelate	mii tone	3,8	2,2	6,2	4,0	5,8	4,1
2009	Sucuri de fructe (inclusiv must de struguri) și sucuri de legume, nefermentate, fără adaos de alcool	mii tone	3,5	2,8	6,7	5,4	2,7	3,9
220410	Vin spumos	mii dal	57,9	0,9	16,2	0,5	56,4	1,2
220421, 220429	Vin din struguri	mii dal	5909,0	59,0	712,6	10,0	1779,6	25,6
220430	Material vinicol	mii dal	1175,0	7,2	52,5	0,4	1297,7	8,3
220820	Distilate de vin sau de tescovină de struguri	mii dal alc.pur	131,0	11,3	52,6	3,6	83,2	8,2
2304	Turte și alte reziduuri solide, rezultate din extracția uleiului de soia	mii tone	4,7	1,0	3,8	1,0	10,9	5,0
2401	Tutunuri brute sau neprelucrate; deșeuri de tutun	mii tone	0,5	0,6	1,6	3,2	0,7	1,3
2402	Țigări de foi, trabucuri și țigarete, din tutun sau din înlocuitori de tutun	mil.buc.	10,8	0,5	33,4	1,5	91,1	3,3
XVI	Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile		x	10,4	x	14,9	x	30,2
841311 - 841382	Pompe pentru lichide (exclusiv cele manuale)	buc.	446,0	1,8	773,0	1,8	468,0	1,4
8418	Frigidere, congelatoare și alte echipamente pentru producerea frigului; pompe de caldură altele decât aparatele pentru condiționarea aerului	buc.	119,0	0,02	2104,0	0,6	3546,0	1,2
8432	Mașini, aparate și dispozitive agricole, horticoale și silvicoale pentru pregătirea sau lucrul solului sau al culturilor	buc.	226,0	1,0	256,0	1,2	272,0	1,1
8544	Fire, cabluri și alte conductoare electrice izolate, cu sau fără conectori; cabluri de fibre optice, constituite din fibre izolate individual	tone	65,2	0,3	239,0	2,2	734,4	14,3
XV	Metale comune și articole din metale comune		x	9,1	x	22,6	x	28,1
7204	Deșeuri și resturi din fontă, fier sau de oțel (fier vechi); deșeuri lingotate din fier sau oțel	mii tone	0,3	0,2	1,0	2,2	0,5	1,3
7213 - 7215	Bare și tije din fier sau din oțeluri nealiate	mii tone	9,1	2,9	9,4	3,4	19,3	8,2

Exporturile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
7404	Deșeuri și resturi de cupru	mii tone	0,4	0,4	0,8	2,9	0,9	4,7
7602	Deșeuri și resturi de aluminiu	mii tone	0,7	0,6	1,5	2,3	0,6	1,0
II	Produse vegetale		x	33,9	x	48,0	x	27,0
0808	Mere, pere și gutui, proaspete	mii tone	16,6	3,7	10,4	3,0	2,9	1,4
1005	Porumb	mii tone	39,0	4,9	11,4	1,7	1,2	1,8
1201	Boabe de soia, chiar sfărîmate	mii tone	8,8	1,8	8,0	1,8	1,7	0,8
1206	Semințe de floarea-soarelui, chiar sfărîmate	mii tone	20,1	5,7	62,5	18,6	1,5	3,0
V	Produse minerale		x	4,1	x	7,9	x	14,7
2520	Gips; anhidrit; ipsos, chiar colorat	mii tone	96,0	3,2	142,7	6,9	127,7	14,0
III	Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale		x	6,6	x	12,9	x	14,5
1507	Ulei de soia și fracțiunile lui, chiar rafinate, dar nemodificate chimic	mii tone	0,4	0,2	0,3	0,2	2,8	3,4
1512	Uleiuri din semințe de floarea-soarelui, chiar rafinate, dar nemodificate chimic	mii tone	10,5	6,4	19,6	12,5	8,8	11,0
XII	Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare		x	7,3	x	10,4	x	13,4
6403	Încălțăminte cu fețe din piele naturală	mii per.	489,1	4,7	714,6	7,4	798,9	9,3
6406	Părți de încălțăminte; tălpi interioare detașabile, branțuri; ghetre, jambiere și articole similare	tone	39,2	1,1	71,5	1,8	62,0	3,1
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare		x	4,5	x	9,0	x	12,3
6908	Placi și dale pentru pavaj sau pentru acoperit pereții; cuburi și articole similare pentru mozaicuri, lacuite, smălțuite, din ceramică	mii m ²	37,6	0,1	251,1	0,8	256,8	1,1
7010	Damigene, sticle, borcane, fiole și alte recipiente pentru transport sau ambalare; recipiente pentru conserve; dopuri, capace, din sticlă	mil. buc.	33,8	3,8	48,2	6,6	45,5	9,0

În luna martie 2008 **importurile de mărfuri** au însumat 413,6 mil. dolari SUA, cu 11,5% mai mult față de luna anterioară și cu 42,5% – comparativ cu luna martie 2007.

Evoluția lunară a importurilor de mărfuri

În trimestrul I 2008 importurile au marcat 1045,8 mil. dolari SUA, volum superior celui înregistrat în aceeași perioadă din anul 2007 cu 37,8%.

Importurile din **țările Uniunii Europene** (UE-27) au însumat 462,9 mil. dolari SUA (cu 35,9% mai mult decât în trimestrul I 2007), reprezentând 44,2% în total importuri (44,9% în trimestrul I 2007).

Importurile de mărfuri provenite din **țările CSI** au avut o valoare de 384,4 mil. dolari SUA (cu 32,8% mai mult față de trimestrul I 2007), care echivalează cu 36,8% în total importuri (38,1% în trimestrul I 2007).

Primele 16 țări-partenere în derularea importurilor, care dețineau 84,8% din volumul total, au fost:

	Trimestrul I 2008		Ponderea, %		Gradul de influență a țărilor la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Import – total	1045,8	137,8	100,0	100,0	41,2	37,8
din care:						
Federația Rusă	177,7	134,8	17,4	17,0	2,7	6,0
Ucraina	153,9	126,8	16,0	14,7	4,5	4,3
România	135,1	160,2	11,1	12,9	4,5	6,7
Germania	78,4	99,3	10,4	7,5	7,9	-0,1
Italia	58,6	118,8	6,5	5,6	2,6	1,2
China	56,5	158,2	4,7	5,4	3,2	2,7
Turcia	50,8	150,8	4,4	4,9	2,7	2,3
Belarus	37,6	134,8	3,7	3,6	1,9	1,3
Franța	26,8	135,2	2,6	2,6	0,7	0,9
Polonia	21,5	136,1	2,1	2,1	0,7	0,8
Japonia	15,6	de 2,5 ori	0,8	1,5	0,3	1,2
Olanda	14,8	de 2,4 ori	0,8	1,4	0,3	1,1
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	14,8	de 2,2 ori	0,9	1,4	0,3	1,1
Ungaria	14,8	152,3	1,3	1,4	0,6	0,7
Statele Unite ale Americii	14,7	de 2,0 ori	1,0	1,4	-0,7	1,0
Austria	14,3	de 2,5 ori	0,8	1,4	0,4	1,1

Analiza evoluției importurilor pe țări relevă, că majorarea livrărilor din România (+60,2%), Federația Rusă (+34,8%), Ucraina (+26,8%), China (+58,2%), Turcia (+50,8%), Belarus (+34,8%), Italia (+18,8%), Japonia (de 2,5 ori), Olanda (de 2,4 ori), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (de 2,2 ori), Austria (de 2,5 ori), Statele Unite ale Americii (de 2,0 ori), Franța (+35,2%), Polonia (+36,1%), Ungaria (+52,3%) etc., a contribuit la creșterea pe total importuri respectiv cu 6,7%, 6,0%, 4,3%, 2,7%, 2,3%, 1,3%, 1,2%, 1,2%, 1,1%, 1,1%, 1,1%, 1,0%, 0,9%, 0,8%, 0,7%.

Unsprezece grupe de mărfuri care dețineau 90,7% din total importuri se prezintă astfel:

	Trimestrul I 2008		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de trimestrul I 2007	trimestrul I		trimestrul I	
			2007	2008	2007	2008
Import – total	1045,8	137,8	100,0	100,0	41,2	37,8
din care:						
Produse minerale	256,2	131,4	25,7	24,5	5,3	8,1
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	141,5	163,5	11,4	13,5	4,6	7,2
Produse chimice	96,3	125,3	10,1	9,2	6,5	2,6
Mijloace și materiale de transport	94,3	de 2,0 ori	6,3	9,0	4,3	6,2
Metale comune și articole din metale comune	71,9	84,3	11,2	6,9	9,6	-1,8
Produse alimentare, băuturi și tutun	68,0	163,3	5,5	6,5	1,8	2,2
Materiale textile și articole din aceste materiale	62,7	122,4	6,7	6,0	1,9	1,5
Produse vegetale	56,9	de 1,8 ori	4,3	5,4	1,8	3,2
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	51,3	130,3	5,2	4,9	2,1	1,6
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	26,1	136,8	2,5	2,5	0,6	0,9
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	23,8	122,6	2,6	2,3	0,9	0,6

Pe grupe de mărfuri creșteri semnificative s-au înregistrat la importurile de produse minerale (+31,4%), mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (+63,5%), mijloace și materiale de transport (de 2,0 ori), produse vegetale (de 1,8 ori), produse chimice (+25,3%), produse alimentare, băuturi și tutun (+63,3%), materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (+30,3%), materiale textile și articole din aceste materiale (+22,4%), pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea (+36,8%), articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare (+22,6%), care au influențat la creșterea pe total importuri respectiv cu 8,1%, 7,2%, 6,2%, 3,2%, 2,6%, 2,2%, 1,6%, 1,5%, 0,9%, 0,6%.

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
V	Produse minerale		x	166,4	x	195,0	x	256,2
2701	Huilă; brichete și combustibili solizi în forme similare obținuți din huilă	mii tone	42,5	2,7	24,8	2,0	33,7	4,2
27101141 - Benzine auto								
27101159		mil. litri	57,2	24,1	75,4	31,7	92,3	41,6
27101911 - Uleiuri medii (petrol lampant)								
27101929		mii tone	5,1	3,2	4,0	2,4	4,1	3,8
27101931 - Motorină								
27101949		mii tone	69,7	39,0	80,9	45,7	70,4	64,6
27101971 - Uleiuri lubrifiante								
27101999		mii tone	2,9	2,6	3,6	3,7	2,2	3,3
27111	Gaz lichefiat	mii tone	7,1	3,8	10,6	5,3	12,8	10,1
27112100	Gaz natural	mil. m ³	623,7	69,7	486,3	84,0	516,9	98,6
2716	Energie electrică	mil. kw/h	753,7	18,8	611,7	16,2	652,7	24,1
XVI	Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile		x	62,1	x	86,5	x	141,5
841311 - Pompe pentru lichide (exclusiv cele manuale)		mii buc.	15,4	1,3	23,7	1,4	23,4	2,1
841810 - Frigidere, congelatoare								
841850		mii buc.	13,5	2,7	25,1	5,9	22,8	6,8
8419	Aparate și dispozitive pentru prelucrarea materialelor prin operații ce implică o schimbare a temperaturii; încălzitoare de apă neelectrice	mii buc.	1,1	1,6	1,1	1,3	2,2	2,5
8421	Centrifuge, inclusiv uscătoare centrifugale; mașini și aparate pentru filtrarea sau epurarea lichidelor sau gazelor	mii buc.	167,3	0,8	183,8	1,1	167,0	2,4
8424	Aparate mecanice (inclusiv cele manuale) pentru pulverizat lichide sau praf extintoare; aparate cu jet de aer, de nisip, de vapori	mii buc.	29,9	0,7	51,3	1,4	543,1	4,2
843810 - Mașini și aparate pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau a băuturilor		buc.	212,0	0,5	161,0	0,8	287,5	4,9
8450	Mașini de spălat rufe, inclusiv cele cu dispozitiv de uscare	mii buc.	17,0	1,8	19,5	2,4	19,3	2,3
8471	Mașini automate de prelucrare a datelor și părți ale acestora; cititori magnetici sau optici, mașini pentru codificarea și prelucrarea datelor	mii buc.	46,7	3,4	31,0	4,1	30,0	4,8
8481	Articole de robinetărie și alte articole similare pentru țevi, cazane, rezervoare, cuve și alte recipiente similare	tone	127,7	1,0	163,5	1,8	257,2	2,8

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Cantitatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Cantitatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Cantitatea	Valoarea, mil. dolari SUA
8507	Acumulatori electrice, inclusiv elementele lor separatoare	mii buc.	79,7	0,9	56,5	1,2	63,6	2,2
8516	Încălzitoare de apă, termoplonjoare electrice; aparate electrice pentru încălzirea localurilor; aparate pentru coafură; fiare de călcat	mii buc.	123,1	1,4	282,6	2,8	292,0	3,2
8517	Aparate electrice pentru telefonie sau telegrafie prin fir, inclusiv aparate telefonice, dotate cu receptor CORDLESS (fără fir)	mii buc.	62,9	3,0	32,6	3,1	44,7	6,9
8525	Aparate de emisie pentru radio-telefonie, radiotelegrafie, radiodifuziune, televiziune; camere de televiziune și video; aparate fotografice numerice	mii buc.	4,4	4,3	34,4	6,1	35,6	8,3
8528	Aparate de recepție de televiziune; monitoare video și proiectoare video	mii buc.	27,4	1,9	38,5	2,8	48,4	2,7
8535, 8536	Aparatura pentru comutarea, tăierea, protecția, bransarea, racordarea sau conectarea circuitelor electrice (întrerupătoare, siguranțe ș.a.)	tone	132,8	0,9	149,8	1,7	198,5	4,0
8537	Tablouri, panouri, console, pupitre, dulapuri și alte suporturi pentru controlul sau distribuirea electricității	tone	60,0	1,2	45,7	0,7	55,2	2,5
8544	Fire, cabluri și alte conductoare electrice izolate, cu sau fără conectori; cabluri de fibre optice, constituite din fibre izolate individual	mii tone	0,8	3,0	1,0	5,5	1,7	12,9
8547	Piese izolante pentru mașini, aparate sau instalații electrice; tuburi izolatoare și piesele acestora de racordare, din metale comune	tone	1,4	0,02	18,6	0,3	73,2	3,4
VI	Produse chimice		x	42,1	x	76,9	x	96,3
2836	Carbonați; percarbonați; carbonat de amoniu tehnic conținând carbamat de amoniu	mii tone	11,2	2,0	11,8	2,1	8,4	2,1
3004	Medicamente (dozate și condiționate pentru vânzarea cu amănuntul)	mii tone	0,7	13,0	1,5	24,6	1,0	26,3
3102	Îngrășăminte minerale sau chimice azotate	mii tone azot	1,7	0,7	10,8	5,6	10,3	9,4
3105	Îngrășăminte minerale sau chimice conținând două sau trei elemente fertilizante: azot, fosfor și potasiu	mii tone	1,9	0,4	2,7	0,7	3,2	2,0
3304	Produse de înfrumusețare și de machiaj și preparate pentru îngrijirea pielii; preparate pentru manichiură sau pedichiură	mii tone	0,2	2,0	0,2	2,6	0,3	4,1
3305	Preparate pentru îngrijirea părului	mii tone	0,6	2,4	0,8	3,3	0,6	3,2

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
3307	Preparate pentru preras, ras sau după ras, deodorante corporale, preparate pentru baie, depilatoare, alte produse de parfumerie sau cosmetice	mii tone	0,4	1,4	0,5	2,1	0,5	2,4
3402	Preparate pentru spălat rufe sau pentru curățat	mii tone	3,1	3,0	3,8	4,4	4,3	6,2
3808	Insecticide, rodenticide, fungicide, erbicide, inhibitori de germinare și regulatori de creștere pentru plante, dezinfectanți și produse similare	mii tone	1,0	6,1	1,6	14,2	1,7	16,5
XVII	Mijloace și materiale de transport		x	24,5	x	47,5	x	94,3
8701	Tractoare	buc.	74,0	1,0	460,0	7,2	450,0	18,8
8703	Autoturisme și alte autovehicule pentru transportul persoanelor	mii buc.	1,4	15,5	2,2	26,2	2,8	44,7
8704	Autovehicule pentru transportul mărfurilor	buc.	138,0	2,8	159,0	3,1	212,0	4,9
8705	Autovehicule pentru utilizări speciale (de ex: pentru depanare, stingerea incendiilor, automacarale, autobetoniere, pentru curățirea străzilor)	buc.	13,0	0,5	22,0	2,5	18,0	6,3
8716	Remorci și semiremorci pentru toate vehiculele; alte vehicule nepropulsate	mii buc.	0,9	0,6	3,8	2,7	4,8	6,6
XVI	Metale comune și articole din metale comune		x	33,6	x	85,3	x	71,9
7208 - 7211	Produse laminate plate, din fier sau din oțeluri nealiate, neplacate și neacoperite	mii tone	5,0	2,1	5,1	3,0	5,6	3,8
7210, 7212	Produse laminate plate, din fier sau din oțeluri nealiate, placate sau acoperite	mii tone	1,5	1,2	2,3	2,4	3,5	3,8
7213 - 7215	Bare și țije din fier sau din oțeluri nealiate	mii tone	12,9	5,0	19,6	10,0	16,0	10,1
7216	Profile din fier sau din oțeluri nealiate	mii tone	4,5	2,1	3,3	2,3	3,7	3,3
7217	Sîrme din fier sau din oțeluri nealiate	mii tone	2,6	1,5	2,3	1,6	1,2	1,1
7219, 7220	Produse laminate plate din oțeluri inoxidabile	mii tone	0,1	0,4	0,1	0,6	0,2	1,2
7302	Materiale de construcție pentru liniile ferate, din fontă, fier sau oțel: șine, contrașine și cremaliere, ace și inimi de macaz, traverse ș.a.	mii tone	0,4	0,3	0,04	0,09	1,5	1,8
7304	Tuburi, țevi și profile tubulare, fără sudură, din fier sau din oțel	mii tone	0,4	0,4	0,3	0,4	2,0	5,5
7305, 7306	Alte tuburi, țevi și profile tubulare (sudate sau nituite), din fier sau din oțel	mii tone	3,3	2,0	6,1	5,9	5,1	4,9
7308	Construcții și părți de construcții (poduri, turnuri, piloni, stâlpi, coloane, acoperișuri, uși, ferestre, balustrade) din fontă, fier sau oțel	mii tone	1,4	2,4	1,8	3,6	3,1	7,8

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
7321	Sobe de încălzit, cazane cu vatră, mașini de gătit, cuptoare, grătare, reșouri cu gaze și aparate neelectrice similare, din fontă, fier sau oțel	mii buc.	15,9	1,3	26,7	2,6	16,9	1,5
7322	Radiatoare pentru încălzirea centrală, neelectrice; generatoare și distribuitoare de aer, prevăzute cu un ventilator, din fontă, fier sau oțel	mii tone	0,6	0,9	0,8	1,5	0,7	1,5
7323	Articole de menaj sau de uz gospodăresc ș părțile lor; sîrmă de parchet, bureți, spălătoare de vase, mănuși ș.a., din fontă, fier sau oțel	mii tone	0,3	0,8	0,5	1,2	0,5	1,4
7604	Bare, tije și profile din aluminiu	mii tone	0,3	0,9	0,3	1,3	0,5	2,1
8302	Ornamente, decorațiuni, articole de feronerie, din metale comune pentru mobilă, uși, scări, ferestre, etc.; cuiere pentru haine și pălării s.a.	mii tone	0,3	0,8	0,5	26,7	0,4	2,0
IV	Produse alimentare, băuturi și tutun		x	32,1	x	41,6	x	68,0
1604	Preparate sau conserve de pește; icre negre (caviar) și înlocuitori preparați din icre de pește	mii tone	1,9	1,5	1,4	1,4	1,9	2,3
1806	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao	mii tone	1,4	2,5	1,5	2,6	1,4	3,8
1905	Produse de brutărie, de patiserie și biscuiți chiar cu cacao; hostii, casete, prescuri, vafe cu capac, paste uscate	mii tone	1,1	1,5	1,3	1,8	2,0	3,5
2009	Sucuri de fructe (inclusiv must de struguri) și sucuri de legume, nefermentate, fără adaos de alcool	mii tone	2,2	1,2	1,9	1,3	1,9	1,5
2101	Extracte, esențe și concentrate de cafea, de ceai sau de mate; cicoare prăjită și alți înlocuitori organici de cafea	mii tone	0,3	1,6	0,2	1,8	0,4	2,9
2103	Sosuri și preparate pentru acestea, compoziții din condimente; făină de muștar și muștar preparat	mii tone	1,3	1,4	1,9	2,2	1,8	3,0
2104, 2106	Preparate pentru supe, bulionuri; supe, ciorbe și bulionuri preparate; alte preparate alimentare	mii tone	0,5	1,3	0,9	2,8	1,2	4,2
2202	Ape, inclusiv ape minerale și ape gazeificate care conțin zahăr sau alți îndulcitori sau aromatizanți și alte băuturi nealcoolice	mil. dal	0,3	1,3	0,5	2,1	0,7	4,1
2203	Bere fabricată din malț	mil. dal	0,3	1,4	0,4	2,0	1,0	4,7
2208	Rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase	mii dal alc. pur	48,1	1,5	64,1	2,4	103,3	4,1
2309	Preparate de tipurile celor folosite pentru hrana animalelor	mii tone	1,0	1,0	2,4	1,1	14,6	6,3
2402	Țigări de foi, trabucuri și țigarete, din tutun sau din înlocuitori de tutun	mil.buc.	590,6	7,5	699,4	10,1	727,6	11,7

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
XI	Materiale textile și articole din aceste materiale		x	41,0	x	51,2	x	62,7
5101	Lână, necardată, nepieptănată	mii tone	0,3	0,6	0,6	1,3	0,4	0,9
5111	Țesături din lână cardată sau din păr fin de animale, cardat	mii m ²	198,3	0,7	163,1	0,7	85,2	0,6
5112	Țesături din lână pieptănată sau din păr fin de animale, pieptănat	mii m ²	153,1	0,9	111,1	0,7	157,9	1,1
5208 - 5212	Țesături din bumbac	mil. m ²	3,7	5,0	3,9	5,7	2,7	5,9
5307	Fire de iută sau din alte fibre textile liberiene de la poz. 5303	mii tone	0,7	0,6	1,1	1,1	1,0	1,1
5309	Țesături de in	mii m ²	267,5	1,0	452,7	1,7	348,7	1,6
5402	Fire din filamente sintetice (altele decât ața de cusut) necondiționate pentru vânzarea cu amănuntul	mii tone	0,8	2,0	1,1	3,3	1,3	3,7
5407	Țesături din fire de filamente sintetice	mil. m ²	1,4	1,9	1,7	2,4	1,4	2,6
5509	Fire din fibre sintetice discontinue (altele decât ața de cusut), necondiționate pentru vânzarea cu amănuntul	tone	263,9	1,2	262,3	1,0	248,2	1,0
5512 - 5515	Țesături din fibre sintetice discontinue	mil. m ²	1,6	3,1	1,7	3,0	1,4	3,4
5516	Țesături din fibre artificiale discontinue	mii m ²	169,9	0,3	266,2	0,8	364,8	1,1
5701 - 5705	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile	mii m ²	209,8	0,3	367,0	0,7	341,5	1,0
61	Articole și accesorii de îmbrăcăminte tricotate sau croșetate	mii tone	0,4	4,2	0,5	4,7	0,6	7,2
61	Articole și accesorii de îmbrăcăminte tricotate sau croșetate	mil. buc.	1,2	0,9	1,0	1,6	1,3	2,9
62	Articole și accesorii de îmbrăcăminte altele decât tricotate sau croșetate	mii tone	0,3	3,8	0,3	3,5	0,2	3,5
62	Articole și accesorii de îmbrăcăminte altele decât tricotate sau croșetate	mil. buc.	0,6	1,4	0,7	2,2	0,9	3,6
II	Produse vegetale		x	22,7	x	32,3	x	56,9
0702	Tomate, în stare proaspătă sau refrigerată	mii tone	3,6	1,2	2,6	1,3	3,3	2,0
0803	Banane, proaspete sau uscate	mii tone	1,6	0,5	3,0	1,3	3,2	1,5
0805	Citrice, proaspete sau uscate	mii tone	4,0	1,3	5,3	2,2	5,4	2,9
0902	Ceai, chiar aromatizat	tone	234,6	0,8	258,8	1,1	269,3	1,6
1001	Grâu și meslin (amestec de grâu cu secară în proporție de doi la unu)	mii tone	4,9	0,6	-	-	12,7	5,3
1005	Porumb	tone	33,0	0,06	73,9	0,1	7911,6	3,4
1101	Făină de grâu sau meslin	mii tone	8,2	2,1	7,1	2,2	15,5	5,8
1107	Malț, chiar prăjit	mii tone	2,0	0,6	2,5	1,1	5,0	4,3
1206	Semințe de floarea-soarelui, chiar sfărimate	mii tone	0,5	2,7	0,8	4,4	1,4	5,2
1209	Semințe, fructe și spori, folosite pentru însămînțat	tone	217,1	2,8	202,4	5,9	132,3	5,3

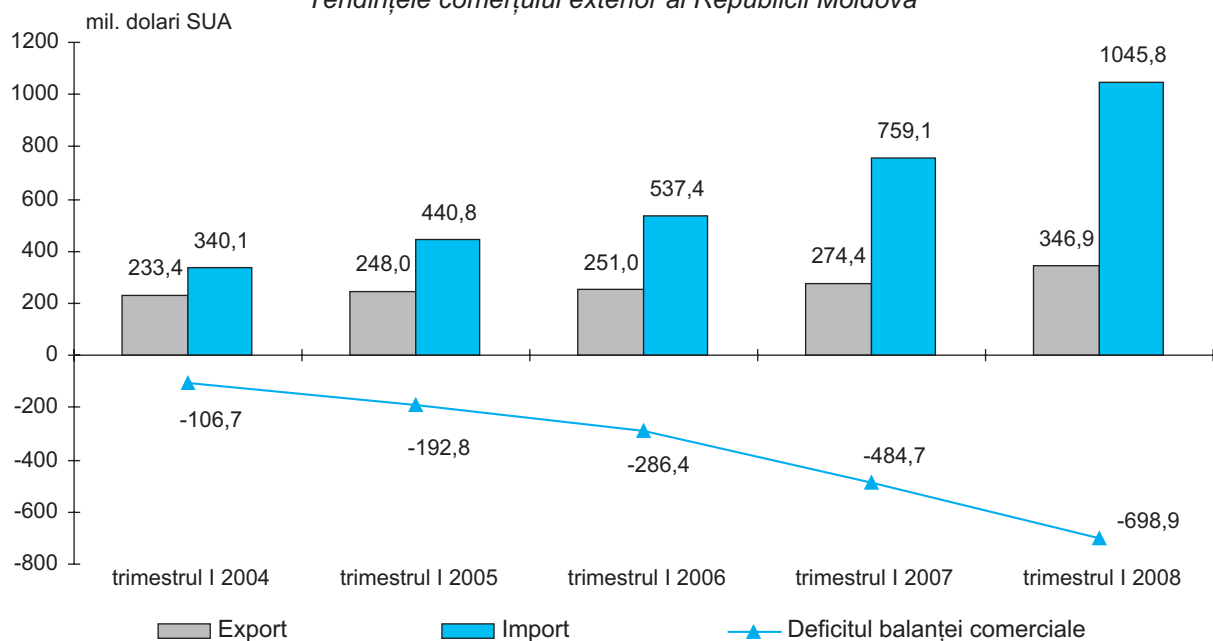
Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
VII	Materiale plastice, cauciuc și articole similare		x	28,2	x	39,4	x	51,3
3901	Polimeri de etilenă, în forme primare	mii tone	2,3	2,9	2,3	3,5	2,5	4,7
3907	Poliacetali, alți polieteri și rășini epoxidice, sub forme primare; polycarbonați, rășini alchidice, poliesteri alilici, sub forme primare	mii tone	1,4	1,9	1,7	2,6	1,0	1,7
3916	Monofilamente de peste 1 mm în secțiune transversală (monofire), inele, țije, bare și profile, din material plastic	mii tone	0,9	1,9	1,1	2,3	1,6	3,4
3917	Tuburi, țevi, furtunuri și accesorii ale acestora (de ex: îmbinări, coturi, flanse), din materiale plastice	mii tone	0,7	1,9	1,1	3,3	1,1	4,5
3919 - 3921	Plăci, foi, folii, benzi, panglici, pelicule și lame din materiale plastice	mii tone	1,1	3,5	1,5	4,6	1,9	6,7
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; bușoane, dopuri, capace, capsule și alte dispozitive de închidere, din plastice	mii tone	1,5	4,0	1,7	4,1	1,2	3,8
3924	Veselă, alte articole de menaj sau obiecte de uz casnic și articole de igiena sau de toaletă, din materiale plastice	mii tone	0,3	0,7	0,4	1,1	0,4	1,2
3925	Articole pentru echiparea construcțiilor, din materiale plastice, nedenumite și necuprinse în altă parte	mii tone	0,2	0,6	0,4	1,0	0,6	1,3
4011	Anvelope pneumatice noi, din cauciuc	mii buc.	89,2	4,2	93,3	5,7	129,5	8,5
X	Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea		x	15,6	x	19,1	x	26,1
4707	Hârtie sau carton reciclabile (deșeuri și maculatură)	mii tone	8,3	1,0	11,0	1,6	7,7	1,4
4802	Hârtii și cartoane necretate, de tipul celor utilizate pentru scris, tipărit sau alte scopuri grafice; hârtii și cartoane fabricate manual	mii tone	1,4	1,2	1,8	2,0	1,9	2,2
4810	Hârtii și cartoane cretate cu caolin sau cu alte substanțe anorganice, cu sau fără lianți, decorate la suprafață sau imprimate	mii tone	1,2	1,2	0,9	1,0	1,4	1,6
4811, 4823	Hârtii, cartoane, vată și pânză de fibre de celuloză; alte articole din celuloza	mii tone	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,1
4814	Hârtii tapet și hârtii similare pentru acoperit pereții; hârtie transparentă pentru ferestre	mii tone	0,2	0,4	0,3	0,7	0,3	1,0
4818	Hârtie igienică, vată de celuloză; batiste, șervețele demachiante, articole similare de uz casnic, de toaletă, de uz igienic sau spitalicesc	mii tone	1,1	2,5	1,1	3,1	1,6	5,7
4819	Lăzi, cutii, saci, pungii, cornete și alte ambalaje din hârtie, carton, vată de celuloză	mii tone	0,9	1,2	1,0	1,8	1,3	2,7

Importurile principalelor mărfuri

Cod N.M.	Denumirea grupei de mărfuri	Unitatea de măsură	Trimestrul I 2006		Trimestrul I 2007		Trimestrul I 2008	
			Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA	Canti-tatea	Valoarea, mil. dolari SUA
4901	Cărți, broșuri și tipărituri similare, chiar în foi volante	tone	95,1	0,5	182,9	1,3	145,7	1,2
4902	Ziare și publicații periodice imprimate, chiar ilustrate sau care conțin material publicitar	tone	125,4	0,6	181,0	1,0	290,5	1,5
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare		x	14,3	x	19,4	x	23,8
6806	Lînă de zgură, de rocă și altă lînă minerală; vermiculită și argilă expandată, zgură; amestecuri și articole pentru izolări termice sau fonice	mii tone	0,5	0,4	0,9	0,8	1,0	1,1
6811	Articole din azbociment, celulozociment sau similare	mii tone	15,5	1,7	12,1	1,7	13,7	2,7
6908	Plăci și dale pentru pavaj sau pentru acoperit pereții; cuburi și articole similare pentru mozaicuri, lăcuite, smălțuite, din ceramică	mil. m ²	0,5	2,1	0,9	3,8	0,7	4,9
7005	Geam (sticlă flotată și sticlă șlefuită sau polizată pe una sau doua fețe) în foi sau în plăci	mil. m ²	0,3	0,8	0,5	1,8	0,4	1,5
7010	Damigene, sticle, borcane, fiole și alte recipiente pentru transport sau ambalare; recipiente pentru conserve; dopuri, capace, din sticlă	mil. buc.	28,4	3,4	22,1	1,9	16,9	2,2
7013	Obiecte din sticlă pentru servicii de masă, pentru bucătărie, toaletă, birou, pentru decorarea apartamentelor sau pentru utilizări similare	mil. buc.	1,6	0,6	2,2	1,0	2,3	1,2
7019	Fibre de sticlă (inclusiv vată de sticlă) și articole din aceste materiale	mii tone	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4	0,8

Tendențele comerțului exterior al Republicii Moldova

Decalajul considerabil în evoluția exporturilor și importurilor a determinat acumularea în trimestrul I 2008 a unui **deficit al balanței comerciale** în valoare de 698,9 mil. dolari SUA, cu 214,2 mil. dolari SUA

(+44,2%) mai mare față de cel înregistrat în trimestrul I 2007. Cu țările Uniunii Europene balanța comercială s-a încheiat cu un deficit de 283,0 mil. dolari SUA (în trimestrul I 2007 – 191,1 mil. dolari SUA), iar cu țările CSI – de 245,2 mil. dolari SUA (în trimestrul I 2007 – 197,3 mil. dolari SUA).

Balanța comercială cu principalele țări-partenere se prezintă astfel:

	Trimestrul I		Trimestrul I 2008 în % față de trimestrul I 2007
	2007	2008	
Balanța comercială – total, mil. dolari SUA	-484,7	-698,9	144,2
din care:			
Ucraina	-93,7	-119,6	127,7
Federația Rusă	-89,1	-112,4	126,1
România	-36,6	-70,3	de 1,9 ori
Germania	-59,9	-58,2	97,2
China	-35,6	-56,3	158,1
Turcia	-23,5	-43,1	de 1,8 ori
Italia	-18,3	-19,5	106,7
Franța	-11,7	-17,7	152,1
Belarus	-16,5	-15,4	92,9
Olanda	-3,0	-11,9	de 4,0 ori
Austria	-1,2	-11,6	de 9,3 ori
Polonia	-7,9	-9,9	125,7
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	1,9	-5,9	x
Bulgaria	-11,8	-5,7	48,3
Kazahstan	5,5	0,6	10,5

Balanța comercială pe principalele grupe de mărfuri se prezintă astfel:

	Trimestrul I		Trimestrul I 2008 în % față de trimestrul I 2007
	2007	2008	
Balanța comercială – total, mil. dolari SUA	-484,7	-698,9	144,2
din care:			
Produse minerale	-187,1	-241,5	129,1
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	-71,6	-111,3	155,4
Produse chimice	-71,8	-90,0	125,4
Mijloace și materiale de transport	-42,9	-89,5	de 2,1 ori
Metale comune și articole din metale comune	-62,7	-43,8	69,8
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	-33,6	-42,4	125,9
Produse vegetale	15,7	-29,9	x
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	-13,3	-18,9	141,9
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	-10,4	-11,5	110,7
Produse alimentare, băuturi și tutun	1,6	2,8	de 1,8 ori
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole din acestea	4,9	6,9	139,0
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	10,2	10,2	100,1
Materiale textile și articole din aceste materiale	12,1	14,2	117,5

Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în perioada de referință a fost de 33,2% față de 36,1% în trimestrul I 2007.

Persoanele fizice au exportat în trimestrul I 2008 mărfuri și produse în valoare de 0,1 mil. dolari SUA și au importat bunuri materiale în sumă de 37,5 mil. dolari SUA. Comparativ cu trimestrul I 2007 exporturile s-au majorat cu 23,4%, iar importurile – de 1,8 ori, în principal, datorită majorării importurilor de autoturisme (de 1,8 ori) din Germania, Italia și SUA.

III. PREȚURI

Evoluția prețurilor în economia națională în ianuarie-martie 2008 în comparație cu perioadele corespunzătoare a anilor precedenți se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2004	2005	2006	2007	2008
Indicele prețurilor de consum	114,5	113,0	110,6	112,1	114,7
Indicele prețurilor producătorului producției industriale	108,4	103,2	109,4	121,6	114,1
Indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj	111,2	122,6	120,0	120,5	120,3

Prețurile de consum în ianuarie-martie 2008 față de decembrie 2007 au crescut cu 4,1 la sută (în ianuarie-martie 2007 față de decembrie 2006 creșterea prețurilor a constituit 2,1 la sută).

Pe parcursul trimestrului I 2008 prețurile la produsele alimentare s-au majorat în medie cu 7,4 la sută, inclusiv la: fructe proaspete – cu 32,1 la sută (inclusiv mere – cu 41,6 la sută, citrice – cu 26,2 sută), legume proaspete – cu 17,7 la sută (inclusiv: varză – 28,9%, ceapă – 22,7%), carne și preparate din carne – cu 16,1 la sută (inclusiv: carne de vită – cu 39,3%, carne de porc – cu 26,1%) și ulei vegetal – cu 10,5%.

La mărfurile nealimentare prețurile au crescut cu 0,9 la sută, inclusiv la: articole cosmetice și parfumerie – cu 7,8 la sută, piese de rezervă pentru automobile – cu 7,1 la sută, cărbune – cu 3,7 la sută și la detergenți – cu 3,4 la sută.

Prețurile și tarifele la serviciile prestate populației s-au majorat cu 4,8 la sută. Considerabil au crescut tarifele pentru aprovizionarea cu apă rece – cu 20,5 la sută, încălzirea centralizată – cu 5,8 la sută, gazul natural prestat prin rețelele centralizate – cu 4,7 la sută și energia electrică – cu 3,1 la sută.

În perioada de raport au scăzut prețurile la ouă dietetice – cu 9,2 la sută și la cartofi – cu 2,8 la sută.

Nivelul inflației în ianuarie-martie 2008

	În % față de luna precedentă				În % față de luna decembrie 2007
	Total	Produse		Servicii	
		alimentare	nealimentare		
Ianuarie	1,4	2,8	-0,1	1,8	1,4
Februarie	1,5	2,4	0,4	1,8	2,9
Martie	1,1	1,7	0,7	1,1	4,1

Prețurile producătorului în industrie în ianuarie-martie 2008 s-au majorat față de ianuarie-martie 2007 cu 14,1%.

În luna martie 2008 prețurile în industrie au crescut față de decembrie 2007 cu 4,7%, față de martie 2007 – cu 12,7%, față de februarie curent – cu 0,6%.

În perioada de raport s-au înregistrat creșteri ale prețurilor comparativ cu ianuarie-martie 2007 în următoarele activități: producția și distribuția energiei electrice (cu 56,6%), fabricarea încălțăminte (cu 35,6%), aprovizionarea cu aburi și apă caldă (cu 33,9%), industria metalurgică (cu 28,3%), producția de mobilier (cu 21,9%), edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative (cu 21,7%), fabricarea produselor de tutun (cu 20,3%), producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice (cu 19,6%), industria extractivă (cu 18,8%), fabricarea mașinilor agricole (cu 17,2%), fabricarea elementelor din beton, ipsos și ciment (cu 15,7%), fabricarea lacurilor și vopselelor (cu 14,2%), fabricarea cimentului, varului și ipsosului (cu 13,1%), fabricarea articolelor de voiaj și de marochinărie (cu 12,5%), fabricarea cărămizilor și țiglelor din lut ars (cu 10,5%), fabricarea sticlei și articolelor din sticlă (cu 8,0%), fabricarea de pompe, compresoare și sisteme hidraulice (cu 6,5%), fabricarea hârtiei și cartonului (cu 5,0%), fabricarea parfumurilor și a produselor cosmetice (cu 4,8%), fabricarea de medicamente și produse farmaceutice (cu 4,4%) etc.

În industria alimentară și a băuturilor în ansamblu prețurile producătorului au crescut cu 13,8%, cât și prin activități componente: fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale (de 1,8 ori), fabricarea nutrețurilor gata pentru animale (cu 55,8%), prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor (cu 36,2%), fabricarea macaroanelor, tăiețelilor și produselor făinoase analoage (cu 29,5%), fabricarea băuturilor alcoolice distilate (cu 26,0%), fabricarea produselor lactate (cu 23,1%), producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne (cu 14,6%), fabricarea berii (cu 12,9%), fabricarea înghețatei (cu 12,8%), fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare (cu 9,9%), fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete (cu 8,7%), fabricarea produselor de morărit (cu 7,9%), fabricarea zahărului (cu 6,2%).

Totodată, în ianuarie-martie 2008 s-a înregistrat reducerea prețurilor comparativ cu ianuarie-martie 2007 la următoarele activități: fabricarea de covoare și preșuri (cu 9,4%), producția de mașini și aparate electrice (cu 9,0%), prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn (cu 7,1%), fabricarea de articole de îmbrăcăminte (cu 4,2%), fabricarea vinului (cu 3,9%), fabricarea aparatelor de uz casnic (cu 2,1%).

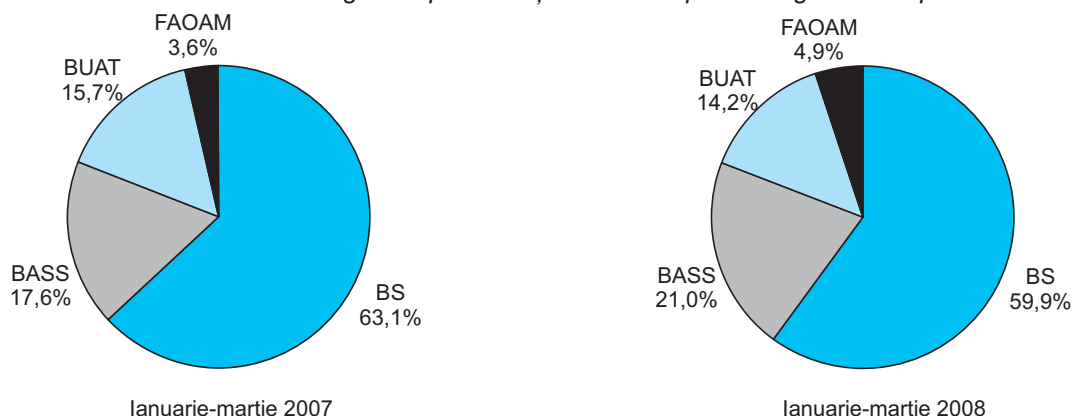
Prețurile în construcții. În trimestrul I 2008 prețurile la lucrările de construcții-montaj au crescut cu 20,3% față de perioada corespunzătoare a anului precedent și de 2007 ori față de prețurile de deviz ale anului 1991 (adoptate ca constante).

IV. FINANȚE

4.1. Executarea bugetului public național

Conform datelor Ministerului Finanțelor, în ianuarie-martie 2008 la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă de 5467,7 mil. lei, cu 7,5% mai mult față de prevederile perioadei de referință și cu 11,3% mai mult decât veniturile acumulate în ianuarie-martie 2007. Din suma totală a veniturilor bugetului public național 59,9% revin veniturilor administrate de bugetul de stat (BS), 21,0% – veniturilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS), 14,2% – veniturilor administrate de bugetele unităților administrativ-teritoriale (BUAT) și 4,9% – veniturilor administrate de fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM), față de 63,1%, 17,6%, 15,7% și 3,6% în ianuarie-martie 2007 respectiv.

Structura veniturilor bugetului public național sub aspectul bugetelor respective

În ianuarie-martie 2008 veniturile fiscale au fost colectate în sumă de 4813,4 mil. lei (88,0% din total încasări) fiind în creștere atât față de ianuarie-martie 2007 (cu 18,5%), cât și față de prevederile perioadei de analiză (cu 7,1%). Din veniturile fiscale acumulate în perioada de referință cea mai mare creștere relativă față de perioada respectivă a anului precedent revine primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală (cu 55,4%), urmate de contribuțiile de asigurări sociale obligatorii de stat (cu 32,4%) și de impozitele interne pe mărfuri și servicii (cu 20,6%). Menționăm, că doar la colectarea impozitului pe venit nivelul perioadei respective a anului precedent nu a fost atins (cu 3,6%).

Încasările nefiscale au fost acumulate în sumă de 198,5 mil. lei (3,7% din total încasări), depășind cu 42,0% prevederile perioadei de analiză și fiind cu 62,0% mai inferioare realizărilor perioadei respective a anului precedent. Analiza încasărilor nefiscale pune în evidență creșterea taxelor și plăților administrative atât față de realizările perioadei respective a anului precedent (cu 26,3%) cât și față de prevederile perioadei de analiză (de 1,6 ori). De asemenea a fost înregistrată depășirea prevederilor perioadei de gestiune la acumularea amenzilor și sancțiunilor administrative (de 1,7 ori) și la acumularea altor venituri din activitatea de antreprenariat și din proprietate (cu 10,9%). Totodată, față de realizările perioadei respective a anului precedent, încasările menționate au fost în descreștere respectiv cu 5,9% și 85,2%, fapt ce se explică prin efectul amnistiei fiscale.

Partea de cheltuieli a bugetului public național s-a executat în sumă de 5189,9 mil. lei fiind cu 14,7% mai mult decât cheltuielile executate în ianuarie-martie 2007 și constituind 79,9% față de prevederile perioadei de analiză.

Analiza cheltuielilor bugetare, pe tipuri de bugete, pune în evidență că, în perioada de referință, cheltuielile executate au fost inferioare celor prevăzute, devieri mai semnificative fiind înregistrate la bugetele unităților administrativ-teritoriale (-573,5 mil. lei) și la bugetul de stat (-567,2 mil. lei).

Cheltuielile publice pe tipuri de bugete

	ianuarie-martie 2008			
	Prevăzut	Executat	Devieri	În % față de prevăzut
Cheltuieli – total	6492,8	5189,9	-1302,9	79,9
Bugetul de stat	2550,3	1983,1	-567,2	77,8
Bugetele unităților administrativ-teritoriale	1921,1	1347,6	-573,5	70,1
Bugetul asigurărilor sociale de stat	1420,9	1329,8	-91,1	93,6
Fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală	600,5	529,4	-71,1	88,2

Analiza cheltuielilor bugetare în aspect funcțional indică că, cea mai mare pondere revine cheltuielilor cu caracter social (69,4%), urmată de blocul de cheltuieli destinat domeniului economiei (10,5%), apoi blocului apărării, securității și ordinii publice (7,5%) și serviciilor de stat cu destinație generală (5,4%); în ianuarie-martie 2007 distribuția a constituit respectiv 64,9%, 14,3%, 9,8% și 4,7%.

În ianuarie-martie 2008, depășirea veniturilor asupra cheltuielilor s-a soldat cu formarea excedentului bugetar în sumă de 277,8 mil. lei față de 1405,8 mil. lei deficit prevăzut pentru perioada de gestiune.

Veniturile și cheltuielile bugetului public național în ianuarie-martie

	Prevăzut 2008, mil. lei	Executat, mil. lei		Executat 2008 în % față de:		Structura, %		
		2007	2008	prevăzut 2008	executat 2007	prevăzut 2008	executat	
							2007	2008
Venituri – total	5087,0	4910,8	5467,7	107,5	111,3	100,0	100,0	100,0
din care:								
Venituri fiscale	4493,2	4060,6	4813,4	107,1	118,5	88,3	82,7	88,0
impozite pe venit	657,5	844,6	814,0	123,8	96,4	12,9	17,2	14,9
contribuții de asigurări sociale obligatorii de stat	1062,3	861,1	1139,9	107,3	132,4	20,9	17,5	20,8
prime de asigurări obliga- torii de asistență medicală	262,7	164,3	255,3	97,2	155,4	5,2	3,4	4,7
impozite pe proprietate	16,4	21,6	24,2	147,6	112,0	0,3	0,4	0,4
impozite interne pe mărfuri și servicii	2279,3	1945,6	2345,6	102,9	120,6	44,8	39,6	42,9
impozite asupra comerțu- lui internațional și opera- țiuni externe	215,0	223,4	234,4	109,0	104,9	4,2	4,6	4,3
Încasări nefiscale	139,8	521,7	198,5	142,0	38,0	2,8	10,6	3,7
alte venituri din activitatea de antreprenoriat și din proprietate	54,1	405,1	60,0	110,9	14,8	1,1	8,2	1,1
taxe și plăți administrative	70,8	89,1	112,5	de 1,6 ori	126,3	1,4	1,8	2,1
amenzi și sancțiuni administrative	14,9	27,0	25,4	de 1,8 ori	94,1	0,3	0,6	0,5
alte încasări	–	0,5	0,6	–	120,0	–	0,0	0,0
Alte venituri	454,0	328,5	455,8	100,4	138,8	8,9	6,7	8,3
Cheltuieli – total	6492,8	4525,7	5189,9	79,9	114,7	100,0	100,0	100,0
din care:								
pentru economie	774,4	647,3	545,8	70,5	84,3	12,0	14,3	10,5
pentru acțiunile social-cul- turale – total	4324,1	2935,1	3604,6	83,4	122,8	66,6	64,9	69,4
inclusiv pentru:								
învățământ	1493,3	865,6	1086,9	72,8	125,6	23,0	19,1	20,9
ocrotirea sănătății	768,6	519,4	675,9	87,9	130,1	11,8	11,5	13,0
asigurare și asistență socială	1862,8	1452,8	1710,9	91,8	117,8	28,7	32,1	33,0
cultură, artă, sport și acțiuni pentru tineret	199,4	97,3	130,9	65,6	134,5	3,1	2,2	2,5
pentru apărarea naționa- lă, organele judiciare, menținerea ordinii pub- lice, protecția civilă	513,4	444,3	389,2	75,8	87,6	7,9	9,8	7,5
pentru servicii de stat cu destinație generală	378,0	211,8	281,0	74,3	132,7	5,8	4,7	5,4
pentru activitatea econo- mică externă	83,5	54,9	54,7	65,5	99,6	1,3	1,2	1,1
pentru deservirea datoriei de stat	209,0	141,6	200,0	95,7	141,2	3,2	3,1	3,9
alte cheltuieli	210,4	90,7	114,6	54,5	126,4	3,2	2,0	2,2
Deficit (-), excedent (+)	-1405,8	385,1	277,8	x	x	x	x	x

4.2. Credite, depuneri bănești și rulajul de casă¹

Credite. Soldul creditelor în economie la 31 martie 2008 a însumat 22741,8 mil. lei, fiind de 1,5 ori mai superior soldului creat la 31 martie 2007. Soldul creditelor pe termen mediu și lung în sumă de 17478,3 mil. lei, a crescut cu 43,4% față de soldul acumulat la 31 martie 2007 și reprezintă 76,9% din soldul total de credite pe economie. Soldul creditelor pe termen scurt a depășit aproape de 2 ori soldul acumulat la 31 martie 2007 constituind 23,1% din soldul total al creditelor.

	Situția la 31 martie				
	milioane lei		structura, %		2008 în % față de 2007
	2007	2008	2007	2008	
Soldul creditelor – total	14821,0	22741,8	100,0	100,0	de 1,5 ori
din care:					
Credite pe termen scurt	2634,9	5263,5	17,8	23,1	de 2,0 ori
Credite pe termen mediu și lung	12186,1	17478,3	82,2	76,9	143,4

Depunerile bănești. Soldul depunerilor bănești ale persoanelor fizice acumulat la 31 martie 2008 în sumă de 15753,3 mil. lei s-a majorat de 1,5 ori față de soldul creat la 31 martie 2007. Cea mai însemnată creștere (de 1,8 ori) a revenit depozitelor în monedă națională care constituie 53,3% din totalul depozitelor; soldul depozitelor în valută străină s-a majorat cu 31,0% și reprezintă 46,7%.

	Situția la 31 martie				
	milioane lei		structura, %		2008 în % față de 2007
	2007	2008	2007	2008	
Soldul depunerilor bănești ale persoanelor fizice – total	10333,5	15753,3	100,0	100,0	de 1,5 ori
în monedă națională	4716,7	8394,7	45,6	53,3	de 1,8 ori
în valută străină	5616,8	7358,6	54,4	46,7	131,0

Rulajul de casă. În ianuarie-martie 2008 încasările în numerar în instituțiile bancare au însumat 13973,1 mil. lei, majorându-se cu 15,6% față de perioada respectivă a anului precedent.

	Ianuarie-martie				
	milioane lei		structura, %		2008 în % față de 2007
	2007	2008	2007	2008	
Încasări – total	12087,5	13973,1	100,0	100,0	115,6
de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere	5706,7	7206,3	47,2	51,6	126,3
din plățile pentru chirie și servicii comunale	449,0	520,2	3,7	3,7	115,9
de la transportul de pasageri	228,3	289,9	1,9	2,1	127,0
de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice	937,2	1077,7	7,8	7,7	115,0
din impozite și taxe	242,5	323,4	2,0	2,3	133,4
de la întreprinderile care prestează alte servicii	567,4	600,0	4,7	4,3	105,7
alte	3956,4	3955,6	32,7	28,3	100,0
Eliberări – total	11240,5	13478,8	100,0	100,0	119,9
pentru salarii, burse, plăți sociale, plata pensiilor, indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare	1824,5	1836,2	16,2	13,6	100,6
pentru achiziționarea produselor agricole	628,5	627,4	5,6	4,7	99,8
pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice	5069,1	6832,5	45,1	50,7	134,8
pentru alte scopuri	3718,4	4182,7	33,1	31,0	112,5

În numerar s-au eliberat mijloace bănești în sumă de 13478,8 mil. lei, cele mai considerabile fiind eliberările pentru cumpărarea valutei străine de la persoanele fizice – 6832,5 mil. lei (50,7%).

¹ Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

4.3. Asigurări

Încasarea primelor de asigurare în anul 2007 a însumat 706,3 mil. lei și a crescut față de anul precedent cu 34,6%.

Plata despăgubirilor achitate de companiile de asigurare a constituit 230,3 mil. lei sau cu 31,7% mai mult față de achitățile anului precedent.

Încasarea primelor de asigurare și plata despăgubirilor

	Încasari din prime de asigurare					Plata despăgubirilor și sumelor asigurate				
	mil. lei		structura, %		2007 în % față de 2006	mil. lei		structura, %		2007 în % față de 2006
	2006	2007	2006	2007		2006	2007	2006	2007	
Total	524,6	706,3	100,0	100,0	134,6	174,9	230,3	100,0	100,0	131,7
inclusiv:										
asigurări prin efectul legii	143,0	160,0	27,3	22,7	111,9	44,3	57,5	25,3	25,0	129,8
asigurarea facultativă de bunuri	179,8	262,2	34,3	37,1	145,8	74,6	110,9	42,7	48,1	148,7
asigurarea facultativă de persoane	66,2	93,2	12,6	13,2	140,8	25,7	27,6	14,7	12,0	107,4
asigurarea facultativă de răspundere civilă	135,6	190,9	25,8	27,0	140,8	30,3	34,3	17,3	14,9	113,2

Veniturile totale ale companiilor de asigurare în anul 2007 au constituit 944,3 mil. lei, majorându-se față de anul precedent cu 27,0%; cheltuielile au însumat 877,5 mil. lei fiind cu 24,3% mai superioare față de cheltuielile anului precedent; profitul pînă la impozitare obținut s-a majorat de 1,8 ori, constituind 66,8 mil. lei. Totodată, 11 companii de asigurare au suportat pierderi în sumă de 13,3 mil. lei.

Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare

	milioane lei		
	2006	2007	2007 în % față de 2006
Venituri – total	743,4	944,3	127,0
Venituri din activitatea operațională	655,1	862,8	131,7
din care din activitatea de asigurare	648,5	857,6	132,2
Cheltuieli – total	706,1	877,5	124,3
Cheltuieli ale activității operaționale	680,3	836,3	122,9
din care din activitatea de asigurare	535,8	643,2	120,0
Profitul pînă la impozitare	37,3	66,8	de 1,8 ori

4.4. Piața hîrtilor de valoare¹

Conform situației la 1 aprilie 2008, pe piața valorilor mobiliare au fost autorizați să activeze: Depozitarul Național de Valori Mobiliare, Bursa de Valori a Moldovei, 20 companii de brokeri, 13 registratori independenți, 7 organizații de administrare a investițiilor, 4 organizații de estimare a valorilor mobiliare și a activelor ce se referă la acestea. Pînă la 31 martie 2008 la Comisia Națională a Pieței Financiare au fost înregistrate emisiunile de constituire a 3738 societăți pe acțiuni (cumulativ), din care 190 întreprinderi cu capital străin și mixt. Plus la aceasta (la aceeași dată) din Registrul de stat al valorilor mobiliare au fost excluse 596 societăți pe acțiuni.

Volumul tranzacțiilor cu valorile mobiliare corporative

	Ianuarie-martie			
	2007		2008	
	numărul, mil. unități	valoarea, mil. lei	numărul, mil. unități	valoarea, mil. lei
Piața bursieră	7,4	356,8	11,3	228,3
Piața extrabursieră	102,1	152,6	17,9	131,9
Total	109,5	509,4	29,2	360,2

¹ Conform datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare

V. SITUAȚIA SOCIALĂ

5.1. Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării bugetelor gospodăriilor casnice, veniturile disponibile medii lunare pe o persoană în anul 2007 au constituit 1018,7 lei, fiind în creștere față de anul 2006 cu 21,3%. În termeni reali veniturile disponibile au înregistrat o creștere de 8,0%.

Veniturile disponibile ale populației

	2006	2007
Venituri disponibile – total (medii lunare pe o persoană), lei	839,6	1018,7
inclusiv în % pe surse de formare:		
Activitatea salariată	41,6	41,4
Activitatea individuală agricolă	18,6	15,1
Activitatea individuală non-agricolă	7,8	6,4
Venituri din proprietate	0,2	0,3
Prestații sociale	13,2	13,6
din care:		
pensii	11,0	11,5
indemnizații pentru copii	0,4	0,5
Alte venituri	18,7	23,2
din care, remitențe	13,9	17,5

După principalele surse de formare a veniturilor se distinge activitatea salariată, în baza căreia în anul 2007 s-au format 41,4% din veniturile disponibile ale populației. Următoarea, după importanță, sursă de formare a veniturilor este activitatea individuală agricolă, ponderea căreia a constituit 15,1% în anul 2007 față de 18,6% în anul 2006, fiind în descreștere cu 3,5 puncte procentuale. Prestațiile sociale au contribuit la formarea veniturilor disponibile în proporție de 13,6%, iar remitențele au constituit 17,5% în total venituri disponibile.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în anul 2007 au constituit în medie pe o persoană 1119,1 lei, fiind în creștere față de anul 2006 cu 17,4%. Totodată, față de anul 2006 cheltuielile de consum ale populației în termeni reali au înregistrat o creștere de 4,5%.

Cheltuielile de consum ale populației

	2006	2007
Cheltuieli de consum – total (medii lunare pe o persoană), lei	953,3	1119,1
inclusiv în % pentru:		
Produse alimentare	44,4	43,8
Băuturi alcoolice, tutun	2,7	2,5
Îmbrăcăminte, încălțăminte	11,9	12,0
Întreținerea locuinței	13,7	13,5
Dotarea locuinței	4,7	4,8
Sănătate	5,3	5,4
Transport	5,1	4,9
Comunicații	3,9	4,2
Agrement	2,0	2,1
Învățământ	0,4	0,4
Hotel, restaurant, cantină etc.	2,6	2,5
Diverse	3,4	3,8

Cea mai mare parte a cheltuielilor de consum ale populației este destinată consumului alimentar, cu o pondere de 43,8% în anul 2007, față de 44,4% în anul 2006. Restul cheltuielilor de consum în anul 2007 se repartizează după cum urmează: pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 13,5% din cheltuielile lunare, pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 12,0%, sănătate – 5,4%, transport – 4,9%, servicii de comunicații – 4,2%, restul cheltuielilor fiind destinate pentru alte mărfuri și servicii.

Minimul de existență. Mărirea minimului de existență mediu lunar pe o persoană în anul 2007 a constituit 1099,4 lei, fiind în creștere față de anul 2006 cu 17,6%. Valoarea minimului de existență este condiționată atât de nivelul prețurilor la produsele alimentare incluse în coșul alimentar, cât și de ponderea cheltuielilor ce revine coșului nealimentar (costul produselor nealimentare și serviciilor), care este determi-

nat în baza structurii reale a cheltuielilor de consum ale populației conform Cercetării bugetelor gospodăriilor casnice.

Pe medii de reședință minimul de existență a înregistrat valori mai mari pentru mediul urban (1189,2 lei), în anul 2007 valoarea acestuia a depășit minimul de existență pentru populația din mediul rural cu 14,8%. Acest decalaj este datorat, în special, structurii diferite a cheltuielilor de consum și ponderii mai mari a autoconsumului în mediul rural. În mediul urban coșul nealimentar a constituit 44,2% din minimul de existență, iar în rural – 34,4% (în medie pe total țară acest indicator reprezintă 39,3%).

Valoarea minimului de existență pe categorii de populație

medii lunare pe o persoană, lei

	Total populație	Populația aptă de muncă	Bărbați în vîrstă aptă de muncă	Femei în vîrstă aptă de muncă	Pensionari	Copii	inclusiv în vîrstă de:		
							pînă la 1 an	1-6 ani	7-16 ani
Total									
2006	935,1	987,0	1044,6	928,7	800,3	851,9	333,6	736,9	952,2
2007	1099,4	1159,5	1227,0	1091,1	943,4	1002,7	394,3	871,2	1118,8
Urban									
2006	1034,0	1075,7	1127,2	1027,2	875,1	961,3	375,9	833,9	1079,6
2007	1189,2	1237,2	1297,0	1181,0	1006,2	1105,4	434,4	963,3	1238,9
Rural									
2006	865,6	916,7	974,3	855,0	759,8	792,8	308,1	683,5	884,8
2007	1036,3	1098,1	1167,4	1023,9	909,4	947,3	370,1	820,6	1055,3

Pe categorii de populație în anul 2007 valoarea maximă a minimului de existență revine populației în vîrstă aptă de muncă – 1159,5 lei, și în special în cazul bărbaților – 1227,0 lei. Întreținerea unui copil presupune alocarea în medie a 1002,7 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vîrstă copilului, de la 394,3 lei pentru un copil în vîrstă de pînă la 1 an și pînă la 1118,8 lei pentru un copil în vîrstă de 7-16 ani. Pentru pensionari minimul de existență a constituit 943,4 lei.

Remunerarea muncii. În ianuarie-martie 2008 *salariul mediu lunar* al unui salariat din economia națională a constituit 2286 lei și s-a mărit cu 28,2% față de perioada similară a anului precedent.

În luna martie 2008 salariul mediu lunar a constituit 2371 lei, cu 27,0 la sută mai mult față de martie 2007. În sectorul bugetar salariul mediu a fost de 1861 lei, în sectorul real – 2639 lei.

Evoluția salariului mediu lunar

	Salariul mediu lunar al unui salariat în economia națională, lei	În % față de:	
		perioada similară a anului precedent	perioada precedentă
2007			
Ianuarie	1780	125,0	81,2
Februarie	1708	119,6	95,9
Martie	1868	121,8	109,4
Trimestrul I	1783	122,6	91,5
Aprilie	1936	123,7	103,7
Mai	2048	123,1	105,8
Iunie	2221	121,8	108,5
Trimestrul II	2069	122,9	116,0
Semestrul I	1926	123,2	x
Iulie	2144	122,2	96,5
August	2131	120,7	99,4
Septembrie	2130	118,3	99,9
Trimestrul III	2135	120,3	103,2
Ianuarie-septembrie	1971	121,7	x
Octombrie	2197	123,5	103,2
Noiembrie	2234	119,1	101,7
Decembrie	2630	120,0	117,7
Trimestrul IV	2353	120,8	110,2
Anual	2065	121,7	x
2008			
Ianuarie	2266	127,3	86,1
Februarie	2240	131,2	98,9
Martie	2371	127,0	105,8
Trimestrul I	2286	128,2	97,2

Salariul mediu lunar pe activități, în luna martie 2008

	Lei	În % față de:		În % față de salariul mediu pe economie în martie 2008
		martie 2007	februarie 2008	
Total	2371	127,0	105,8	100,0
inclusiv:				
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	1230	129,9	105,4	51,9
Pescuit, piscicultură	1344	118,2	109,5	56,7
Industrie	2836	118,7	106,8	119,6
industrie extractivă	3425	127,4	104,3	144,4
industrie prelucrătoare	2581	116,5	106,8	108,8
energie electrică și termică, gaze și apă	4041	126,3	107,8	170,4
Construcții	3303	119,8	110,4	139,3
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	2301	126,8	106,7	97,0
Hoteluri și restaurante	2081	122,5	104,9	87,7
Transporturi și comunicații	3489	117,1	107,2	147,1
Activități financiare	5062	132,3	113,5	213,5
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	3023	129,4	107,8	127,5
Administrație publică	2592	115,7	103,1	109,3
Învățămînt	1632	136,2	103,2	68,8
Sănătate și asistență socială	2101	154,5	107,9	88,6
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	1920	131,7	102,5	81,0
activități recreative, culturale și sportive	1669	141,3	100,9	70,4

Salariul mediu lunar în profil teritorial, în luna martie 2008

	Lei	În % față de:		În % față de salariul mediu pe economie în martie 2008
		martie 2007	februarie 2008	
Total	2371	127,0	105,8	100,0
Regiunile de dezvoltare:				
mun. Chișinău	3077	124,6	106,9	129,8
NORD	1924	128,5	105,7	81,1
mun. Bălți	2587	124,6	105,7	109,1
Briceni	1657	120,0	101,9	69,9
Dondușeni	2006	131,8	108,5	84,6
Drochia	1728	118,1	106,8	72,9
Edineț	1704	133,8	110,7	71,9
Fălești	1459	127,7	102,9	61,5
Florești	1816	127,2	106,8	76,6
Glodeni	1512	130,6	109,8	63,8
Ocnița	1712	136,8	107,9	72,2
Rîșcani	1508	131,6	105,7	63,6
Sîngerei	1400	129,2	103,4	59,0
Soroca	1777	139,0	108,2	74,9
CENTRU	1776	130,3	104,8	74,9
Anenii Noi	1932	124,2	104,3	81,5
Călărași	1761	125,9	108,4	74,3
Criuleni	1590	130,4	102,3	67,1
Dubăsari	1559	120,8	105,5	65,7

	Lei	În % față de:		În % față de salariul mediu pe economie în martie 2008
		martie 2007	februarie 2008	
Hîncești	1536	135,8	100,2	64,8
Ialoveni	1995	128,7	112,2	84,2
Nisporeni	1556	137,6	105,6	65,6
Orhei	1809	129,8	109,6	76,3
Rezina	2290	115,1	92,7	96,6
Strășeni	1834	136,8	110,0	77,3
Șoldănești	1475	137,1	102,0	62,2
Telenești	1447	142,9	100,9	61,0
Ungheni	1946	132,6	104,6	82,1
SUD	1622	130,5	104,3	68,4
Basarabeasca	2392	122,9	103,0	100,9
Cahul	1830	133,6	110,5	77,2
Cantemir	1406	128,8	100,0	59,3
Căușeni	1542	132,6	98,2	65,0
Cimișlia	1396	124,6	103,2	58,9
Leova	1441	134,7	111,5	60,7
Ștefan Vodă	1388	136,8	105,1	58,5
Taraclia	1487	129,4	98,6	62,7
UTA Găgăuzia	1595	123,3	103,2	67,3

Salariul mediu lunar al unui lucrător pe tipuri de activități economice și forme de proprietate în ianuarie-martie 2008

lei

	Total	din care, pe forme de proprietate:				
		publică	privată	mixtă (publică și privată), fără participare străină	străină	mixtă (investițiile Republicii Moldova+ investiții străine)
Total	2286	2176	2003	2871	3483	3610
inclusiv:						
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	1129	1522	1022	1381	1482	1741
Pescuit, piscicultură	1261	1444	1197	—	—	—
Industrie	2741	3475	2361	3270	2695	2867
industrie extractivă	3127	2375	2988	3740	—	—
industrie prelucrătoare	2494	3270	2238	3157	2203	2794
energie electrică și termică, gaze și apă	3902	3604	3427	3749	7289	12944
Construcții	3005	3149	2885	2461	7947	2927
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	2224	2969	1809	2970	3821	2491
Hoteluri și restaurante	2023	2392	1471	1743	3756	2864
Transporturi și comunicații	3375	3841	1484	1826	3734	8540
Activități financiare	4934	5939	4987	2827	6079	5517
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	2877	2689	2513	2930	7862	3822
Administrație publică	2529	2529	—	—	—	—
Învățămînt	1567	1543	2685	—	—	2629
Sănătate și asistență socială	1994	1965	3188	—	—	—
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	1848	1619	2898	—	2421	1906
activități recreative, culturale și sportive	1620	1523	2491	—	1923	1819

Pensii. Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 1 aprilie 2008 a constituit 619,0 mii persoane sau cu 1,1 mii persoane mai puțin comparativ cu 1 aprilie 2007.

Mărimea medie a pensiei lunare stabilite la 1 aprilie 2008 a constituit 640,8 lei, fiind în creștere cu 44,8 la sută față de 1 aprilie 2007.

Piața forței de muncă. Conform datelor Anchetei Forței de Muncă în anul 2007 populația economic activă a Republicii Moldova a constituit circa 1314 mii persoane.

Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 44,8%, atîngînd valori mai înalte în rîndul populației masculine – 47,8%, în comparație cu rata pentru femei – 42,2%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: urban – 47,1% , rural – 43,1%. Cea mai înaltă rată de activitate (67,5%) s-a înregistrat în categoria de vîrstă 50-54 ani.

Populația ocupată a fost de peste 1247 mii persoane. Repartiția pe sexe relevă că ponderea bărbaților în total populație ocupată (49,8%) a fost practic egală cu cea a femeilor (50,2%). Mediului rural i-au revenit 56,0% și celui urban – 44,0%.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția populației ocupate în populația de 15 ani și peste) a fost de 42,5%. La bărbați ea a fost mai înaltă decît la femei (respectiv 44,8% și 40,5%). Rata de ocupare în mediul rural (41,6%) a fost mai mică decît cea din mediul urban (43,8%). Cea mai înaltă rată de ocupare (65,4%) s-a înregistrat la persoanele de 50-54 ani.

Numărul șomerilor, conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), a fost de aproximativ 67 mii persoane.

Rata șomajului (proporția șomerilor BIM în populația activă) a înregistrat la nivel de țară valoarea de 5,1%. La bărbați ea a atins valoarea de 6,3% și la femei – 3,9%. Continuă să se mențină disparități semnificative între rata șomajului în mediul urban (6,9%) și cel rural (3,6%).

Raportul de dependență economică, exprimat prin numărul persoanelor neocupate (inactive sau în șomaj) ce revin la 1000 persoane ocupate a fost de 1871‰. Cele mai înalte valori au fost înregistrate la femei – 1974‰, în mediul rural – 2011‰.

Populația după participarea la activitatea economică, pe sexe și medii în anul 2007

procente

	Trim. I	Trim II	Trim. III	Trim. IV	Total
Total					
Rata de activitate ¹	42,9	47,2	46,5	42,6	44,8
Rata de ocupare ²	40,5	45,2	44,1	40,3	42,5
Rata șomajului ³	5,7	4,2	5,1	5,4	5,1
Masculin					
Rata de activitate ¹	46,7	49,6	49,1	45,7	47,8
Rata de ocupare ²	43,5	47,1	46,0	42,5	44,8
Rata șomajului ³	6,8	5,1	6,2	7,0	6,3
Feminin					
Rata de activitate ¹	39,5	45,0	44,2	39,9	42,2
Rata de ocupare ²	37,7	43,6	42,4	38,4	40,5
Rata șomajului ³	4,5	3,3	4,0	3,7	3,9
Urban					
Rata de activitate ¹	46,1	47,2	47,8	47,1	47,1
Rata de ocupare ²	42,9	44,4	44,2	43,8	43,8
Rata șomajului ³	7,1	5,9	7,6	7,0	6,9
Rural					
Rata de activitate ¹	40,5	47,3	45,5	39,3	43,1
Rata de ocupare ²	38,7	45,9	44,1	37,7	41,6
Rata șomajului ³	4,5	2,8	3,2	3,9	3,6

¹ Proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

² Proporția populației ocupate de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

³ Proporția șomerilor BIM în populația activă

*Populația după situația economică, pe sexe, medii și grupe de vîrstă
în anul 2007*

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active, mii			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Total	1313,9	1247,2	66,7	44,8	42,5	5,1
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	10,7	9,6	30,5	20,7	17,7	14,4
25-34 ani	20,0	19,9	23,0	54,6	51,4	5,8
35-49 ani	41,2	41,7	32,1	65,1	62,6	3,9
50 ani și peste	28,1	28,8	14,4	39,2	38,2	2,6
Masculin	663,0	621,5	41,5	47,8	44,8	6,3
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	12,3	11,1	29,3	23,6	20,1	14,9
25-34 ani	20,7	20,5	23,0	56,4	52,4	7,0
35-49 ani	38,3	38,7	31,3	63,3	60,0	5,1
50 ani și peste	28,8	29,7	16,4	47,8	46,1	3,6
Feminin	650,9	625,7	25,2	42,2	40,5	3,9
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	9,1	8,2	32,4	17,7	15,3	13,8
25-34 ani	19,4	19,2	23,0	52,8	50,3	4,6
35-49 ani	44,3	44,7	33,4	66,8	64,9	2,9
50 ani și peste	27,3	27,9	11,1	32,9	32,3	1,6
Urban	589,4	548,6	40,7	47,1	43,8	6,9
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	11,1	9,9	26,4	21,1	17,6	16,5
25-34 ani	24,0	24,2	22,6	63,0	58,9	6,5
35-49 ani	40,7	41,3	33,4	68,7	64,8	5,7
50 ani și peste	24,2	24,7	17,6	38,6	36,7	5,0
Rural	724,5	698,6	25,9	43,1	41,6	3,6
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	10,4	9,4	36,8	20,4	17,8	12,7
25-34 ani	16,7	16,5	23,7	47,2	44,8	5,1
35-49 ani	41,6	42,1	30,0	62,6	60,9	2,6
50 ani și peste	31,2	32,0	9,4	39,6	39,2	1,1

Șomajul înregistrat. Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 aprilie 2008 în căutarea unui loc de muncă se aflau peste 22 mii *șomeri înregistrați*, fiecare al optulea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 54 la sută o constituie femeile. Peste 7% din șomerii înregistrați beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna martie 2008 de 609,7 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 2 șomeri.

5.2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-martie 2008 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației:

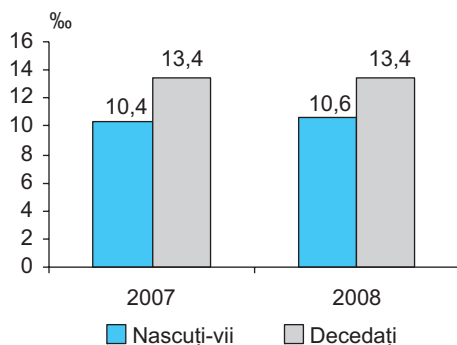
	ianuarie-martie 2007	ianuarie-martie 2008	ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007
Născuți-vii, persoane	9156	9447	103,2
Decedați, persoane	11857	11939	100,7
din care, copii sub 1 an	98	129	131,6
Scăderea naturală	2701	2492	92,3
Numărul căsătoriilor	4811	4657	96,8
Numărul divorțurilor	3356	3175	94,6

Conform datelor preliminare, în ianuarie-martie 2008 numărul născuților-vii s-a majorat cu 3,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, rata natalității constituind 10,6 născuți-vii la 1000 locuitori. Mortalitatea generală a înregistrat o creștere nesemnificativă comparativ cu anul trecut, rata mortalității practic nu s-a schimbat și a constituit 13,4 decedați la 1000 locuitori. Prin urmare, scăderea naturală a constituit 2,8 persoane la 1000 locuitori, față de 3,0 în trimestrul I 2007.

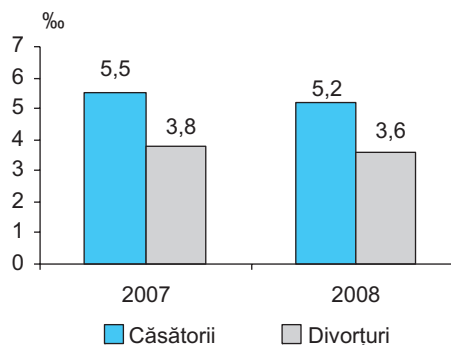
Numărul copiilor decedați în vîrstă sub 1 an în această perioadă s-a mărit cu 31 cazuri, rata mortalității infantile majorîndu-se de la 10,7 pînă la 13,7 decedați în vîrstă sub un an la 1000 născuți-vii. Această creștere s-a creat în rezultatul trecerii, începînd cu 1 ianuarie 2008, la implementarea standardelor și criteriilor europene privind înregistrarea în statistica oficială de stat a nașterii și copiilor nou-născuți cu masa de la 500 gr și de la 22 săptămîni gestație.

Rata nupțialității a constituit 5,2 căsătorii la 1000 locuitori, numărul căsătoriilor fiind în scădere cu 3,2%, iar rata divorțialității a alcătuit 3,6 divorțuri la 1000 locuitori, numărul divorțurilor înregistrînd de asemenea o scădere cu 5,4% față de perioada similară a anului trecut.

*Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori
în ianuarie-martie*

*Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori
în ianuarie-martie*

Structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces relevă, că cele mai multe decese (58,3%) au drept cauză bolile aparatului circulator, tumorile maligne constituie 11,9%, bolile aparatului digestiv – 8,7%, accidente, intoxicațiile și traumele – 8,1%, bolile aparatului respirator – 6,4%, alte clase – 6,6%.

Repartizarea decedaților după principalele clase ale cauzelor de deces

	ianuarie-februarie 2007	ianuarie-februarie 2008	ianuarie-februarie 2008 în % față de ianuarie-februarie 2007
Boli ale aparatului circulator	4652	4911	105,6
Tumori maligne	901	998	110,8
Boli ale aparatului digestiv	737	735	99,7
Accidente, intoxicații și traume	629	682	108,4
din care:			
omucideri	50	49	98,0
sinucideri	75	86	114,7
Boli ale aparatului respirator	485	539	111,1
Boli infecțioase și parazitare	139	133	95,7
Total decedați	7919	8417	106,3

Migrațiunea populației. Potrivit informației prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, în ianuarie-martie 2008 în țară au sosit 775 imigranți, dintre care 199 persoane au obținut permis de reședință permanentă, iar 576 persoane – permis cu termen fixat.

De la începutul anului s-au repatriat 389 persoane.

*Caracteristica imigranților după țara de emigrare și scopul sosirii
în ianuarie-martie 2008*

	Numărul imigranților	Inclusiv sosiți la:					
		muncă		studii		imigrație de familie	
		persoane	în %	persoane	în %	persoane	în %
Ucraina	176	17	9,7	52	29,5	107	60,8
Turcia	142	104	73,2	12	8,5	26	18,3
România	130	107	82,3	4	3,1	19	14,6
Rusia	82	11	13,4	12	14,6	59	72,0
Azerbaidjan	28	12	42,9	2	7,1	14	50,0
Israel	25	4	16,0	18	72,0	3	12,0
Italia	21	12	57,1	4	19,1	5	23,8
Germania	18	14	77,8	1	5,5	3	16,7
Franța	16	9	56,2	2	12,5	5	31,3
S.U.A.	15	11	73,3	–	–	4	26,7
Alte țări	122	50	41,0	19	15,6	53	43,4
Total	775	351	45,3	126	16,3	298	38,4

5.3. Ocrotirea sănătății

Conform informației preliminare a Ministerului Sănătății, morbiditatea populației de unele boli infecțioase în ianuarie-martie 2008 se caracterizează prin majorarea cazurilor de infecții intestinale acute (cu 17,1%), în special a celor provocate de agenți patogeni nedeterminați și toxiinfecțiile alimentare determinate incorect.

Pe parcursul perioadei analizate se menține tendința de micșorare a morbidității de hepatite virale, tuse convulsivă, a infecțiilor acute ale căilor respiratorii, cazurilor de îmbolnăviri prin gripă.

Morbiditatea populației pe principalele boli infecțioase

	ianuarie-martie 2007, cazuri	ianuarie-martie 2008		Îmbolnăviri la 100000 locuitori	
		total, cazuri	în % față de ianuarie-martie 2007	ianuarie-martie 2007	ianuarie-martie 2008
Infecții intestinale					
Infecții intestinale acute	2961	3467	117,1	82,7	97,0
inclusiv dizenterie bacteriană	120	140	116,7	3,4	3,9
Hepatite virale					
Hepatite virale – total	168	105	62,5	4,7	2,9
din care:					
Hepatita A	61	43	70,5	1,7	1,2
Hepatita C	26	22	84,6	0,7	0,6
Infecții imunodirijabile					
Tuse convulsivă	6	2	33,3	0,2	0,1
Hepatită virală B	68	34	50,0	1,9	0,9
Parotidită epidemică	58	20917	de 361 ori	1,6	585,4
Infecții respiratorii acute					
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	95167	67083	70,5	2660,6	1877,6
Gripă	7679	372	4,8	214,6	10,4
Boli infecțioase „social determinate”					
Tuberculoza organelor respiratorii	912	847	92,8	25,5	23,7
Sifilis	751	662	88,1	21,0	18,5
Infecție gonococică	422	433	102,6	11,8	12,1
Pediculoză	2043	1803	88,3	57,1	50,4

În cadrul morbidității de boli „social determinate” se remarcă majorarea morbidității de infecții gonococice cu 2,6 la sută.

Numărul înregistrat al purtătorilor virusului imunodeficienței umane (VIH) a constituit 125 persoane sau cu 55 cazuri mai mult comparativ cu ianuarie-martie 2007. Totodată, au fost înregistrate 12 cazuri de boală SIDA.

În aspect teritorial morbiditatea populației de unele boli infecțioase în ianuarie-martie 2008 față de perioada analogică a anului 2007 se caracterizează prin majorarea cazurilor de parotidită epidemică, cel mai înalt indice a fost înregistrat în municipiul Chișinău – 5632 cazuri, raioanele Orhei – 1301, Ialoveni și Nisporeni respectiv 803 și 801 cazuri.

În cazul copiilor morbiditatea de parotidită epidemică s-a mărit de la 40 cazuri în trimestrul I 2007 până la 11,7 mii în trimestrul I 2008. Creșteri mai importante a cazurilor de parotidită epidemică, au fost înregistrate în municipiul Chișinău – 2245 cazuri, raioanele Orhei – 748, Nisporeni – 558, Hîncești – 525, Telenești – 517 cazuri.

Morbiditatea de parotidită epidemică, în profil teritorial

	Parotidită epidemică		inclusiv copii	
	ianuarie-martie 2007, cazuri	ianuarie-martie 2008, cazuri	ianuarie-martie 2007, cazuri	ianuarie-martie 2008, cazuri
Total	58	20917	40	11682
Regiunile de dezvoltare:				
mun. Chișinău	33	5632	20	2245
NORD	4	2144	4	1467
mun. Bălți	–	205	–	108
Briceni	–	101	–	73
Donduseni	–	49	–	22
Drochia	–	63	–	45
Edineț	1	275	1	189
Fălești	–	293	–	237
Florești	1	371	1	276
Glodeni	2	396	2	240
Ocnîța	–	22	–	9
Rîșcani	–	232	–	162
Sîngerei	–	94	–	83
Soroca	–	43	–	23
CENTRU	9	8104	7	5144
Anenii Noi	–	678	–	396
Călărași	3	488	1	333
Criuleni	1	449	1	339
Dubăsari	–	212	–	130
Hîncești	2	743	2	525
Ialoveni	–	803	–	468
Nisporeni	1	801	1	558
Orhei	–	1301	–	748
Rezina	2	249	2	140
Strășeni	–	770	–	452
Șoldănești	–	148	–	94
Telenești	–	687	–	517
Ungheni	–	775	–	444
SUD	7	2702	5	1933
Basarabeasca	–	114	–	80
Cahul	1	730	1	490
Cantemir	–	400	–	290
Căușeni	2	422	2	321
Cimișlia	2	204	1	130
Leova	2	333	1	288
Ștefan Vodă	–	352	–	246
Taraclia	–	147	–	88
UTA GĂGĂUZIA	4	1426	4	893
Alte Ministere și Departamente	1	909	–	–

5.4. Infracțiuni

Conform informației organelor de drept, în ianuarie-martie 2008 s-au înregistrat 5,7 mii infracțiuni, cu 3,7 la sută mai puțin decât în perioada respectivă a anului precedent, din care 67,0% – în localitățile urbane. Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 15 crime. Un nivel înalt al acestui indicator a fost înregistrat în municipiul Bălți – 30 crime (respectiv depășește nivelul acestui indicator pe țară de 2 ori), municipiul Chișinău – 23, în raioanele Basarabeasca și Taraclia – câte 20 crime, Călărași – 18, Ocnița – 17 crime.

Numărul infracțiunilor înregistrate

	ianuarie-martie 2007	ianuarie-martie 2008	ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007
Infracțiuni înregistrate – total	6013	5789	96,3
din care:			
Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei	320	341	106,6
din acestea:			
omor	39	57	146,2
vătămări intenționate grave	88	71	80,7
Infracțiuni privind viața sexuală	75	81	108,0
din acestea violuri	53	56	105,7
Infracțiuni contra patrimoniului	3211	3075	95,8
din acestea:			
furturi	2393	2327	97,2
țilhării	39	52	133,3
jafuri	221	228	103,2
escrocherii	252	214	84,9
pungășii	31	23	74,2
șantaj	17	21	123,5
Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	593	555	93,6
din acestea infracțiuni legate de droguri	546	468	85,7
Infracțiuni contra familiei și minorilor	77	48	62,3
din acestea trafic de copii	17	16	94,1
Infracțiuni economice	943	842	89,3
din acestea:			
contrabanda	199	119	59,8
fabricarea banilor falși	18	14	77,8

În ianuarie-martie 2008 s-a mărit numărul crimelor violente: cu 46,2% a crescut numărul cazurilor de omor, cu 5,7% numărul cazurilor de viol. În structura infracțiunilor contra patrimoniului s-au majorat cazurile de țilhării (cu 33,3%), șantaj (cu 23,5%) și cele de jaf (cu 3,2%).

Cu aplicarea armelor de foc au fost comise 5 crime, din care 2 cazuri de țilhării, câte 1 caz de omor, huliganism și șantaj.

În perioada analizată, contra persoanelor au fost comise 1,3 mii crime, în urma cărora au decedat 127 persoane, principalele cauze de deces, fiind accidente rutiere (40,9%), omorurile (37,8%) și vătămrile intenționate (10,2%).

În ianuarie-martie 2008 au fost relevate 2,5 mii persoane care au comis crime, comparativ cu 3,8 mii persoane în ianuarie-martie 2007, ce prezintă o reducere de 32,9 la sută.

Din numărul total de persoane relevate, care au comis crime, 83% au fost săvârșite de persoane în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație, fiecare a zecea crimă a fost comisă de minori sau cu participarea acestora, fiecare a douăzecea – de persoane care anterior au săvîrșit infracțiuni.

Numărul persoanelor relevate care au comis crime

	Ianuarie-martie 2007		Ianuarie-martie 2008		Ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007
	persoane	în % față de total	persoane	în % față de total	
Total	3849	100,0	2583	100,0	67,1
din care:					
femei	440	11,4	271	10,5	61,6
minori	417	10,8	278	10,7	66,7
persoane apte de muncă, dar fără ocupație	3051	79,2	2154	83,4	70,6
în grup	573	14,8	344	13,3	60,0
în stare de ebrietate	117	3,0	77	2,9	65,8
au săvârșit crime pentru prima dată	3579	92,9	2430	94,1	67,9
anterior au comis crime	270	7,0	153	5,9	56,7

Rămâne în creștere ponderea persoanelor care au comis crime pentru prima dată și cea a persoanelor în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație.

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne, numărul incendiilor în perioada de raport s-a micșorat cu 16 la sută, alcătuiind 596 cazuri, fiind pricinuite economiei țării pierderi în valoare de 5,0 mil. lei. În rezultatul acestora au fost înregistrate 83 cazuri de deces, inclusiv a 2 copii.

Numărul incendiilor și cazuri de deces

	Ianuarie-martie 2007	Ianuarie-martie 2008	Ianuarie-martie 2008 în % față de ianuarie-martie 2007
Numărul incendiilor	713	596	83,6
Persoane care au decedat în urma incendiilor	73	83	113,7
din care, copii	4	2	50,0
Persoane traumatate	15	25	166,7

VI. INFORMAȚIE SUCCINTĂ CU PRIVIRE LA SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A UTA GĂGĂUZIA

Industrie. Întreprinderile industriale cu genul principal de activitate industrială situate pe teritoriul Găgăuziei au fabricat în ianuarie-martie 2008 producție industrială (lucrări, servicii) în valoare de 116,6 mil. lei sau cu 6,4% mai mult decât în ianuarie-martie 2007. În luna martie curent indicele volumului producției industriale în prețuri comparabile a constituit 83,6% față de martie 2007.

Producția principalelor produse industriale

	Martie 2008		Ianuarie-martie 2008		
	cantitatea	în % față de martie 2007	cantitatea	în % față de ianuarie-martie 2007	ponderea în total pe țară, %
Făină, t	174,4	67,4	551,3	38,5	6,1
Nutrețuri gata pentru hrana animalelor, t	6,5	32,5	26,5	55,2	1,3
Pâine proaspătă, t	23,9	84,8	74,8	90,9	0,3
Produse de cofetărie făinoase, t	1,1	84,6	2,8	215,4	0,1
Divin, mii dal	0,8	114,3	0,8	114,3	0,4
Vinuri naturale din struguri, mii dal	320,7	87,4	848,9	180,7	33,9
Vinuri de Porto, Madeira, Sheary, Tokay și altele, mii dal	17,2	145,8	56,0	361,3	23,3
Băuturi nealcoolice, mii dal	0,5	100,0	2,1	80,8	0,2
Tutun fermentat, t	112,0	83,6	224,0	167,2	16,6
Articole tricotate, mii buc.	521,7	55,5	1666,4	73,6	32,1
Pantaloni lungi și scurți, salopete și șorturi, mii buc.	8,4	186,5	18,4	32,3	4,7
Rochii și sarafane, mii buc.	12,7	134,1	27,2	288,1	22,5
Fuste și fuste-pantaloni, mii buc.	11,5	88,7	30,7	63,9	35,9
Bluze și cămăși pentru femei și fete, mii buc.	21,6	100,3	60,6	107,7	19,0

Agricultură. Conform stării la 1 aprilie 2008 în gospodăriile de toate categoriile a scăzut față de data respectivă a anului trecut efectivul de animale: de bovine – cu 29%, din care, vaci – cu 25%, de porcine – cu 42%, de ovine și caprine – cu 7%. În întreprinderile agricole s-a înregistrat micșorarea șeptelului de animale: de bovine total – cu 28%, de vaci – cu 16%, de porcine – cu 19%, ovine și caprine – cu 7%.

Producția animalieră obținută în întreprinderile agricole se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-martie 2008		
	total, tone	în % față de ianuarie-martie 2007	ponderea Găgăuziei în total producție în întreprinderile agricole pe țară, %
Creșterea vitelor și păsărilor	62,0	91	1,3
Vînzarea vitelor și păsărilor pentru sacrificare	40,9	65	0,8
Lapte de vacă	189,3	98	5,4

În ianuarie-martie 2008 în comparație cu perioada respectivă a anului trecut, în gospodăriile agricole a scăzut creșterea vitelor și păsărilor cu 9%, vînzarea animalelor pentru sacrificare – cu 35%.

S-a micșorat volumul producției de lapte cu 2%, ce se explică în special prin reducerea numărului mediu de vaci mulgătoare.

Nivelul mortalității efectivului de animale a constituit: la bovine – 0,4% (în total pe întreprinderile agricole ale țării – 1,3%), la porcine – 5,0% (4,2%) și la ovine și caprine – 3,1% (2,3%).

Investiții în capital fix. În ianuarie-martie 2008, din contul tuturor surselor de finanțare au fost realizate 21,2 mil. lei investiții în capital fix (în prețuri curente), din care au fost efectuate lucrări de construcții-montaj în sumă de 12,6 mil. lei, ceea ce a constituit respectiv 69,0% și 67,2% față de ianuarie-martie 2007.

În perioada de raport din contul propriu ale populației au fost date în folosință case de locuit individuale cu suprafața totală de 2,8 mii m², ceea ce a constituit 108,4% față de perioada respectivă a anului precedent.

Organizațiile în antrepriză au executat lucrări de construcții-montaj în sumă de 15,8 mil. lei (în prețuri curente) care a constituit 183% față de ianuarie-martie 2007. Cota-parte a lucrărilor de reparații capitale și curente a constituit 26,3% în volumul total al lucrărilor în antrepriză executate.

Transporturi. În ianuarie-martie 2008 întreprinderile de transport auto (inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate) au transportat 7,3 mii tone de mărfuri sau cu 28,1% mai mult comparativ cu ianuarie-martie 2007. Parcursul mărfurilor s-a majorat față de ianuarie-martie 2007 cu 2053,6 mii tone-km (cu 59,4%).

Cu autobuze și microbuze au fost transportați 239,9 mii pasageri, în creștere cu 22,7% față de ianuarie-martie 2007.

Comerțul cu amănuntul și serviciile cu plată prestate populației. În ianuarie-martie 2008 prin unitățile comerciale au fost vândute mărfuri cu amănuntul în valoare de 117,8 mil. lei (2,7% din volumul total de vânzări pe țară), sau cu 20,6% mai mult față de perioada similară din anul 2007.

Stocurile de mărfuri în rețeaua de comerț cu amănuntul la 1 aprilie 2008 s-au cifrat la 132,7 mil. lei, în creștere cu 35,6% față de 1 aprilie 2007.

În ianuarie-martie 2008 unitățile oficial înregistrate au prestat populației servicii cu plată în sumă de 96,7 mil. lei (3,5% din volumul total de servicii pe țară), nivel mai superior cu 17,3%, decât cel realizat în ianuarie-martie 2007.

Munca. Salariul mediu lunar al unui lucrător în ianuarie-martie 2008 a fost de 1540 lei, inclusiv în luna martie – 1595 lei, respectiv cu 24 și cu 23% mai mult față de perioada similară a anului precedent.

Situația demografică. Conform datelor preliminare, în ianuarie-martie 2008 au fost înregistrați 434 nou-născuți, 481 persoane decedate și un spor natural negativ al populației de 47 persoane. Rata natalității a constituit 10,9 născuți-vii la 1000 locuitori, iar rata mortalității generale – 12,1 decedați la 1000 locuitori.

În această perioadă au fost înregistrate 308 căsătorii și 201 divorțuri.

Director general

Vladimir GOLOVATIUC

PRECIZĂRI METODOLOGICE

INDUSTRIE

Volumul producției industriale în prețuri curente include:

- volumul producției întreprinderilor industriale cu numărul personalului industrial de 20 și mai multe persoane, care asigură circa 80% din volumul anual de producție, cuprinse în cercetare statistică lunară;
- volumul producției întreprinderilor mici, unităților de producție secundară, cuprinse în cercetare statistică anuală (calculat estimativ);
- volumul producției întreprinderilor individuale care nu prezintă rapoarte statistice (calculat estimativ).

Indicele volumului de producție în procente față de perioada corespunzătoare a anului precedent se calculează reieșind din volumul producției în prețuri comparabile (prețuri medii ale anului precedent).

AGRICULTURĂ

Producția agricolă în expresie valorică este evaluată în prețuri curente, precum și în prețurile anului 2005 – pentru comparabilitate la calcularea indicatorilor relativi, și este determinată ca suma producției vegetale și animale.

Producția globală în prețuri curente include, de asemenea, și valoarea serviciilor destinate pieței, prestate de către întreprinderile de deservire a agriculturii și întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești producătoare de producție agricolă și servicii nedestinate pieței, prestate de instituțiile și organizațiile bugetare.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei globale se adaugă sporirea (sau se scad pierderile) valorii producției neterminate în fitotehnie pe an, precum și valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale până la intrarea pe rod.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

INVESTIȚII ÎN CAPITAL FIX

Investițiile în capital fix reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altele în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală.

La investițiile în capital fix se referă cheltuielile pentru lucrările de construcții de toate tipurile, cheltuielile pentru montarea utilajelor, pentru achiziționarea utilajului care necesită și nu necesită montaj, prevăzut în devizele pentru construcții; pentru procurarea uneltelor de producție și a inventarului gospodăresc, incluse în devizele cheltuielilor pentru construcții; pentru achiziționarea mașinilor și utilajelor care nu intră în devizele pentru construcție; pentru alte lucrări și cheltuieli capitale.

TRANSPORTURI

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate și prezentate de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate pe transportul auto, fluvial și troleibuze.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

În **transportul feroviar** volumul mărfurilor transportate include transportul mărfurilor în trafic intern, mărfurile intrate (import) și ieșite (export) și cele în tranzit.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice care efectuează transportări de pasageri cu transportul public, exceptând transportările urbane realizate de întreprinderile individuale în orașele-reședință și orașele UTA Găgăuzia.

COMUNICAȚII

Indicatorii privind prestațiile și mijloacele de comunicații vizează întreprinderile de stat și societatea pe acțiuni care activează în acest domeniu.

TURISM

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de cazare turistică colective provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de cazare turistică** se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținând cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de cazare turistică colective cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

COMERȚ CU AMĂNUNTUL ȘI SERVICII CU PLATĂ PRESTATE POPULAȚIEI

În **volumul total de vînzări cu amănuntul** se includ vînzările de mărfuri prin rețeaua de comerț cu amănuntul (inclusiv repararea autovehiculelor, obiectelor de uz casnic și personale), precum și cele comercializate prin sectorul neorganizat de comerț (piețe).

Evidența vînzărilor de mărfuri cu amănuntul se ține în prețuri curente, iar indicii care caracterizează evoluția acestora în diferite perioade de timp se calculează în prețuri comparabile.

În **volumul total de servicii cu plată** se includ încasările obținute de agenții economici și persoanele fizice (antreprenorii particulari) în urma prestării de către aceștia a serviciilor cu plată populației.

Evidența serviciilor cu plată prestate populației se ține în prețuri curente, iar indicii care caracterizează evoluția acestora în diferite perioade de timp se calculează în prețuri comparabile.

COMERȚ EXTERIOR

Datele din compartimentul “Comerțul exterior” sînt elaborate în baza declarațiilor vamale completate ulterior cu unele categorii de mărfuri (produse) transportate prin cablu, conducte (energie electrică, gaze naturale), evidența cărora se ține în baza rapoartelor statistice.

Volumul comerțului exterior reprezintă totalitatea bunurilor materiale care fac obiectul schimbului între țara noastră și alte țări, care măresc sau micșorează resursele materiale ale țării ca rezultat al intrării sau ieșirii lor din țară. În volumul comerțului exterior nu sînt incluse serviciile cu caracter material și nematerial.

Evaluarea exporturilor se efectuează în prețuri F.O.B. sau franco-frontiera țării exportatoare, a importurilor – în prețuri C.I.F. sau franco-frontiera țării importatoare. Exportul cuprinde și reexportul, adică mărfurile importate și apoi reexportate fără a fi supuse prelucrării.

Soldul balanței comerciale se calculează ca diferența dintre export și import.

PREȚURI

Indicele prețurilor de consum este un instrument de măsură care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și tarifelor serviciilor utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de perioada fixă (denumită perioadă de bază).

Rata lunară a inflației reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă.

Indicele prețurilor producătorului la producția industrială determină evoluția prețurilor produselor industriale în primul stadiu al comercializării (fără taxa pe valoarea adăugată). Indicii sînt calculați lunar în baza observării statistice a prețurilor la circa 866 de produse reprezentative în 221 întreprinderi industriale.

Indicele prețurilor în construcții – raportul prețurilor curente la lucrările de construcții montaj, înregistrate trimestrial în 100 organizații reprezentative, către prețurile de deviz ale anului 1991 (adoptate ca constante) și prețurile curente ale anului precedent.

FINANȚE

Bugetul public național reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor, formate ca elemente independente în sistemul bugetar.

Veniturile bugetului public național sînt impozitele și taxele, alte încasări, specificate de legislația în vigoare.

Cheltuielile bugetului public național sînt determinate de cheltuielile prevăzute de legea bugetară anuală în vederea satisfacerii necesităților societății, din care: acoperirea necesităților social culturale și de cercetări științifice, întreținerea aparatului de stat, acoperirea necesităților militare, achitarea datoriei de stat, acordarea de subvenții, dezvoltarea sectorului economic al statului etc.

Deficitul bugetar reprezintă depășirea cheltuielilor asupra veniturilor.

Excedentul bugetar reprezintă depășirea veniturilor asupra cheltuielilor.

SITUAȚIA SOCIALĂ

Veniturile medii disponibile ale unui membru al gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru al gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Minimul de existență reprezintă volumul minimal de bunuri materiale și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea viabilității omului.

Salariu nominal – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În salariu se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, primele anuale, sezoniere sau alte prime acordate neregulat.

Salariul mediu lunar nominal al unui lucrător din economie (pe activități economice, raioane, municipii) – raportul între fondul de salarii (calculat pînă la careva rețineri) și numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului mediu.

Salariu real – puterea de cumpărare a salariului nominal.

Indicele salariului real – raportul dintre indicele salariului mediu nominal și indicele prețurilor de consum.

Mărimea medie a pensiei se calculează ca raportul dintre suma pensiilor stabilite și numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială.

Populație activă din punct de vedere economic – persoane care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, incluzînd populația ocupată și șomerii.

Populație ocupată – persoane care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri conform criteriului BIM – persoane de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc concomitent următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sînt în căutarea unui loc de muncă, utilizînd în ultimele patru săptămîni diferite metode pentru a-l găsi;
- sînt disponibili să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă și-ar găsi imediat un loc de muncă.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomeri plus populația ocupată).

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sînt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în muncă.

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensămînt și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensămîntului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial administrative.

Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sînt actele stării civile și buletinele statistice despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sînt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați din perioada de referință, adus la expresia anuală cu ajutorul coeficientului de timp și numărul mediu anual al populației stabile din aceeași perioadă.. Se calculează în promile.

Sursa datelor pentru **mișcarea migratorie a populației** este baza de date automatizată a Ministerului Dezvoltării Informaționale și a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Morbiditate – cazuri de îmbolnăviri ale populației, înregistrate în anul curent cu diagnosticul stabilit pentru prima dată.

Criminalitatea – fenomen social juridic, care include infracțiunea săvîrșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obșteșc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.